

BANKA VEYA KREDİ KARTLARININ KÖTÜYE KULLANILMASI

(Misuse of Bank or Credit Cards)

Şahin ALTUĞ¹

ÖZ

Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesi ile “banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması”nın suç tipi olarak kabul edilmesi hukuk sistemimiz açısından oldukça önemlidir Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinde birbirinden bağımsız üç farklı suç tipine yer verilmiştir. Bu suçlardan birincisi olan gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu ilk fıkrada düzenlenmiş; banka veya kredi kartlarının sahte olarak üretilmesi, satılması, satın alınması, devredilmesi veya kabul edilmesi suçu maddenin ikinci fıkrasında hüküm altına alınmış; sahte oluşturulan veya sahtecilik yapılan banka veya kredi kartı ile yarar sağlanması suçu ise üçüncü fıkrada düzenlenmiştir. Şahsi cezasızlık sebepleri ve etkin pişmanlık hükümleri yasal koşullar oluştuğunda yalnızca gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu açısından uygulanabilir. Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu, özgü suç olmadığı için herkes tarafından işlenebilir. Banka veya kredi kartının hamili olan gerçek veya tüzel kişi de suçun mağdurudur. Bu suçun konusu banka veya kredi kartlarıdır. Bu suçla korunan hukuki değer karma bir nitelik taşımaktadır. Bu suç, kasten işlenebilir.

Anahtar Kelimeler: Banka, banka veya kredi kartları, rıza, sahte, yarar sağlama, etkin pişmanlık.

ABSTRACT

Adopting “misuse of bank or credit cards” as a type of crime in Article 245 of the Turkish Penal Code (TCC) is crucial for our legal system. Three independent and different types of crimes are included in the 245th Article of the TCC. The offense of misuse of a real bank or credit card, which is the first of these crimes, is regulated in the first paragraph; the offense of producing, selling, purchasing, transferring or accepting counterfeit bank or credit cards is stipulated in the second paragraph of

1 Türkiye Adalet Akademisi Hâkimi, sahinalltug@gmail.com, ORCID: 0000-0003-1004-0674

the article; the offense of benefiting from a fraudulent or forged bank or credit card is regulated in the third paragraph. Personal impunity reasons and effective repentance provisions, when legal conditions are met, can only be applied in terms of the offense of misuse of a real bank or credit card. Since this offence is not a special one, it can be committed by anyone. Natural persons or legal entities who are the holders of credit and bank cards are regarded as the victim of this crime. The material subject is bank and credit cards. The legal value protected by this offence holds a combined qualification. This offence can be committed with intention.

Keywords: Bank, bank or credit cards, consent, counterfeit, benefit, effective repentance.

GİRİŞ

Bilişim; bilginin özellikle elektronik makineler aracılığıyla düzenli olarak rasyonel şekilde işlenmesidir². Fransız Akademisi tarafından 1967 yılında ortaya çıkan yeni bilim dalını tanımlamak amacıyla kabul edilen bilişim terimi Türkiye’de ilk kez bilgisayar bilimleri alanında 1968 yılında kullanılmıştır³. Günümüzde bilişim; gelişen teknolojinin etkisiyle oldukça popüler hale gelmiş bir alandır. Bilişim teknolojisi sayesinde yaşamımıza etki eden pek çok alanda önemli değişimler yaşanmış, bunun doğal bir sonucu olarak da bu gelişime paralel şekilde hukuki altyapının hazırlanması zarureti doğmuştur. Hukukun amaçlarından birisi olan “toplumsal ihtiyaçların karşılanması” noktasında hukuk kurallarının teknolojik gelişmelerin gerisinde kalmaması gerekmektedir ve gelişen teknolojiye uyumlu yasaların çıkarılması şarttır. Bilişim teknolojisinin sağladığı kolaylıktan faydalanılarak yasaların ihlalinin önlenmesi amacıyla yeni suç tipleri ortaya çıkmıştır⁴. Evrensel bir hukuk ilkesi olan “kanunsuz suç ve ceza olmaz” ilkesi gereğince ülkeler yasal mevzuatlarında bilişim alanındaki suçlar açısından ayrıntılı şekilde düzenleme yapmak durumunda kalmışlardır⁵. Tarihsel olarak bakıldığında bilinen

- 2 SANKUR, Bülent/ISTEFANOPULOS, Yorgo, **Elektrik Elektronik Bilgisayar Mühendisliği Terimler Sözlüğü**, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1997, s. 48.
- 3 PALLI, Hayati, **Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Bilişim Suçları**, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri, 2008, s. 34.
- 4 KETİZMEN, Muammer, **Türk Ceza Hukukunda Bilişim Suçları**, Adalet Yayınevi, 2008, s. 36; AKBULUT, Berrin BOZDOĞAN, “Bilişim Suçları”, **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Y. 2000, C. 8, S. 1-2, s. 547; AKARSLAN, Hüseyin, **Bilişim Suçları**, Seçkin, 2012, Ankara, s. 33.
- 5 AKINCI, Hatice/ALIÇ, A. Emre/ER, Cüneyd, **Türk Ceza Kanunu ve Bilişim Suçları İnternet ve Hukuk**, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2004, İstanbul, s. 158; DOĞAN, Ramazan, **5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Bilişim Suçları**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014, s. 1;

ilk bilişim suçu, 18.10.1966 senesinde Minneapolis Tribune isimli gazetede yayımlanan “bilgisayar uzmanı banka hesabında tahrifat yapmakla suçlanıyor” şeklinde haber ile kamuoyuna duyurulmuştur⁶. Bu kapsamda bilgisayarla ilgili eylemler açısından ilk hukuki düzenlemeler Amerika Birleşik Devletlerinde yapılmıştır⁷. Amerikan doktrininde bu tip suçlar için computer crime (bilgisayar suçu) terimi kullanılmıştır⁸. 1980’li yıllarda ATM (Automated Teller Machine)’lerin bankacılık işlemlerinde kullanılmaya başlanmasıyla birlikte banka ve kredi kartlarına karşı işlenen suçlar ortaya çıkmış ve özellikle bu yılların sonlarında banka ve kredi kartlarına ilişkin suç sayısında ciddi artış yaşanmıştır.

Bilişim suçları genellikle ülkelerin yasal mevzuatlarında tanımlanmayan suç kategorilerindedir. Uluslararası alandaki çalışmalar incelendiğinde de bilişim suçlarının tanımının yapılmadığı, suça konu hareketlerin heterojenliği sebebiyle bilişim suçlarını oluşturan fiillerin teker teker sayıldığı anlaşılmaktadır. Bilişim suçlarına ilişkin eylemlerin çeşitlilik taşıması nedeniyle bu yöntem tercih edilmiştir⁹.

Bilişim suçunu; bilişim sistemine yönelik olan ya da bilişim sistemi kullanılarak işlenen, herhangi bir biçimde suçun icrasında bilişim sistem veya araçlarının kullanıldığı suçlar olarak belirtmek mümkündür¹⁰. Bilişim suçlarını işleyen failer klasik suç faillerine göre daha bilinçli hareket etmektedirler. Bu nedenle, bu suç faillerinin yakalanma ihtimali daha azdır ve genelde bu tip suçlar bilinçsiz kullanıcılara ya da ekonomi veya finans sektörlerine karşı işlenir. Bilişim alanı kimlik ve cinsiyet değişiminin en kolay yapılabildiği alandır. Kişiler siber alanda kendilerini rahatlıkla karşı cinsten birisi olarak tanıtabilmektedirler. Bilişim suçlarıyla mücadele eden birimlerde çalışan kişilerin, bilişim suç faillerinin kullandıkları teknolojiyi, suç işleme tekniklerini ve faillerin özelliklerini bilerek hareket etmeleri şarttır. Bilişim suçlarını işleyenlerin

-
- 6 AYDIN, Emin D., **Bilişim Suçları ve Hukukuna Giriş**, Ankara, Doruk Yayınları, 1992, s. 13.
7 MAHMUTOĞLU, Fatih Selami, “Karşılaştırmalı Hukuk Bakımından İnternet Süjelerinin Ceza Sorumluluğu”, İÜHFM, İstanbul, Y. 2001, C. 60, S. 1-2, s. 41.
8 DÜLGER, Murat Volkan, **Bilişim Suçları**, Seçkin, Ankara, 2014, s. 73(Bilişim 2014).
9 CARLO Sarzana di S. Ippolito, “Bilişim Alanındaki Yeni Teknolojilerin Hukuksal Yansıması, İtalya’daki Durum”, Çev.: Vesile SONAY Daragenli, İÜHFM Prof. Dr. Türkan Rado’ya Armağan Sayısı, Y. 1997, C. 55, S. 3, s. 393.
10 DÖNMEZER, Sulhi, **Kişilere ve Mala Karşı Cürümler**, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş Onaltıncı Bası, İstanbul, 2001, s. 616.; AKBULUT, Berrin, **Bilişim Alanında Suçlar**, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017, s. 69-70 (Bilişim Alanında Suçlar)., KARAGÜLMEZ, Ali, **Bilişim Suçları ve Soruşturma – Kovuşturma Evreleri**, Seçkin, 2013, s. 271; DÜLGER, **Bilişim 2014**, s. 46.; ERDOĞAN, Yavuz, **Türk Ceza Kanunu’nda Bilişim Suçları**, Legal, 2012, s. 52.

sayısı dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi ülkemizde de giderek artmaktadır.

Bilişim sistemlerinin kullanımının ceza hukukuna etkisi yalnızca ulusal ölçekteki düzenlemelerle sınırlı kalmamış, bu kapsamda Avrupa Konseyi bünyesinde oluşturulan uzmanlar komitesi tarafından hazırlanan “*Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi*” 23.11.2001 tarihinde Macaristan’ın başkenti Budapeşte’de imzaya açılmış 01.07.2004 tarihinde ise yürürlüğe girmiştir. Türkiye, Avrupa Konseyi Siber Suç Sözleşmesini 10.11.2010 tarihinde imzalamıştır¹¹. Bu sözleşmenin onaylanması 2.5.2014 tarihli ve 28988 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 6533 sayılı kanun ile gerçekleşmiş ve ülkemiz açısından sözleşme 01.01.2015 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi’nde bilişim suçlarının tanımı yapılmayarak, ulusal düzeyde alınacak tedbirler başlığı altında ülkelere yükümlülük olarak getirilen hususların neler olduğu belirtilmiştir¹². Avrupa Konseyi Siber Suç Sözleşmesi’ne göre bilişim alanında ceza sorumluluğunun düzenlenmesinde dikkat edilmesi gereken ana ilkeleri:

- Siber suçlarla ilgili ceza sorumluluğunun sınırlarının çizilmesinde başta düşünce ve söz özgürlüğü ile iletişim özgürlüğü olmak üzere tüm temel hak ve özgürlüklerin gereklerine uyulması,
- Bilgisayarla işlenen veya bilgisayarla ilişkili suçların belirlenip düzenlenmesinde ortak bir minimum standarda uyulması,
- Eylemin hukuka aykırı olması,
- Eylemin kasten işlenmesi olarak belirtebiliriz¹³.

Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi ceza hukukumuzu da etkilemiş ve bu sözleşmenin gereği olarak Türk Ceza Kanunu’nun 245/A maddesi ile “*yasak cihaz veya programlar*” başlıklı yeni bir suç tipi öngörülmüştür. Bu suç bilişim suçlarının işlenmesinin önlenmesi amacıyla düzenlenmiştir. Bilişim suçlarına konu eylemler herhangi bir cihaz, program, şifre ya da koda ihtiyaç duyulmadan da gerçekleştirilebilir ancak genellikle failer suç işlerken bu tür cihaz, veri, güvenlik kodları veya programlardan yararlanmaktadır. TCK’nın 245/A maddesindeki yasal düzenleme ile bilişim suçları ve bilişim araçları

11 KARAGÜLMEZ, s. 90; DÜLGER, *Bilişim 2014*, s. 194; ÜNVER, Yener, İnternetteki Suçlar ve Suçun İnternetteki Takibi, Seçkin, 2014, s. 95; AKARSLAN, s. 150.

12 AKBULUT, *Bilişim Suçları*, s. 55.

13 ERDOĞAN, s. 68.

kullanılarak işlenen başka suçların hazırlık hareketi niteliğindeki fiiller bağımsız bir suç olarak öngörülmüştür¹⁴. Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi'nin 6. maddesiyle genel olarak uyumluluk gösteren TCK'nın 245/A maddesi uyarınca, bir cihazın, bilgisayar programının, şifrenin ya da başkaca güvenlik kodunun imal edilmesi, ithal edilmesi, sevk edilmesi, nakledilmesi, depolanması, kabul edilmesi, satılması, satışa arz edilmesi, satın alınması, başka kişilere verilmesi ya da bulundurulması suç haline getirilmiştir. Seçimlik hareketli bir suç olduğu için, fail sayılan bu eylemlerin herhangi birisini yaparsa suç tamamlanmış olur. Bu suçu oluşturan fiillerden bazıları kesintisiz şekilde (örneğin cihazların depolanması veya bulundurulması) gerçekleştirilebilir ve böyle bir halde fail cihazları elde bulundurduğu sürece suç işlemeye devam edecektir¹⁵. TCK'nın 245/A maddesinde belirtilen suç soyut tehlike suçu niteliği taşıdığı için herhangi bir zararın oluşmasına gerek yoktur¹⁶.

Bilişim alanındaki suçlar hakkında mukayeseli hukuk incelendiğinde genel itibariyle iki ana sistemin uygulandığını görmek mümkündür. Bilişim ile ilgili suçlar bazı ülkelerin (Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere gibi) kanun koyucuları tarafından ayrı özel bir kanun çıkarılarak düzenlenmekteyken, bazı devletlerde (Fransa ve İtalya gibi) ise kanun koyucular bu nitelikteki suçları ayrı özel bir yasa yapmadan mevcut ceza kanunları içerisinde düzenlemektedir¹⁷. Ülkemizde ise bilişim suçları ayrı bir özel kanun ile düzenlenmemiş olup; Türk Ceza Yasası'nda yer almıştır. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunumuzda bu nitelikteki suçlar "*özel hükümler*" başlıklı ikinci kitabın "*topluma karşı suçlar*" başlıklı üçüncü kısmının "*bilişim alanında suçlar*" başlığı altında ayrı şekilde düzenlendiği gibi, hırsızlık, dolandırıcılık gibi çeşitli suç tipleri içerisinde de hüküm altına alınmıştır. Bilişim suçları hukuk sistemimize ilk defa 1991 yılında 14.06.1991 tarih ve 3765 sayılı Kanun'un 20. maddesi ile yapılan değişiklikler sonucunda 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'na 525. maddeden sonra gelen 11. babın eklenmesiyle girmiştir¹⁸. 5237 sayılı Türk Ceza

14 AKBULUT, **Bilişim Alanında Suçlar**, s. 348.

15 KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler, Gözden Geçirilmiş ve Genişletilmiş 4. Baskı**, Adalet, Ankara, 2017, s. 873.

16 AKBULUT, **Bilişim Alanında Suçlar**, s. 355.

17 ÖNDER, Ayhan, Şahıslara ve Mala Karşı Cürümler ve Bilişim Alanında Suçlar, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1994, s. 505; YAZICIOĞLU, R. YILMAZ, "*Yeni Türk Ceza Kanunundaki Bilişim Suçlarının Genel Değerlendirmesi*", **Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Y. 2005, C. 2, S. 2, s. 396; EKER, Ö. Umut, "*Türk Ceza Hukuku'nda Bilişim Suçları*", **TBB Dergisi**, Y. 2006, S. 62, s. 108.

18 TAŞKIN, Şaban Cankat, **Bilişim Suçları**, Beta, Bursa, 2008, s. 6; ERGÜN, İsmail, **Siber Suçların Cezalandırılması ve Türkiye'de Durum**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2008, s. 75;

Kanunu'nda¹⁹ “banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması” suçu 245. madde de özel bir suç tipi olarak düzenlenmiştir.

765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 525/b-2 maddesinde²⁰ yer alan “bilgi sistemi aracılığıyla hukuka aykırı yarar sağlamak suçu” içerisinde değerlendirilen banka veya kredi kartlarının yetkisiz kullanımı eylemi ile 5237 sayılı TCK'nın 245. maddesindeki düzenleme benzerlik göstermektedir²¹. 765 sayılı TCK döneminde banka veya kredi kartlarının kötüye kullanımı suretiyle hukuka aykırı yarar sağlanması eyleminin aynı kanunun 525/b-2 maddesinde öngörülen bilgi sistemi aracılığıyla hukuka aykırı yarar elde edilmesi suçu içerisinde kalıp kalmadığı konusunda tartışma yaşanmaktaydı²². Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 10.04.2001 tarih ve 2001/76-30 E; 2001/757 K sayılı ilamı bu konuda yaşanan tartışmalar açısından yol gösterici olmuş, kararda açıkça bu tür eylemler için 765 sayılı TCK'nın 525/b-2 maddesinde hüküm altına alınan bilgi sistemi aracılığıyla hukuka aykırı yarar sağlama suçunun uygulanması yönünde görüş belirtilmiştir²³. Ancak Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun bu kararından sonra bu sefer de suçun işlenmesi esnasında banka veya kredi kartının fail tarafından ele geçirilme yöntemine göre dolandırıcılık suçunun mu yoksa banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu yoluyla hukuka aykırı menfaat elde etme suçunun mu işlendiği konusunda anlaşmazlık oluşmuştur²⁴. 5237 sayılı TCK'nın 245.

ÖZDİLEK, Ali Osman, **Uygulamadan Örnek Olaylarla Bilgi Sistemleri Suçları Ve Hukuku**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2006, s. 168.

19 Çalışmamızda TCK ile kastedilen 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'dur.

20 Madde 525/b – (Ek : 6/6/1991 - 3756/22 md.)

“Başkasına zarar vermek veya kendisine veya başkasına yarar sağlamak maksadıyla, bilgileri otomatik işleme tabi tutmuş bir sistemi veya verileri veya diğer herhangi bir unsuru kısmen veya tamamen tahrip eden veya değiştiren veya silen veya sistemin işlemesine engel olan veya yanlış biçimde işlemesini sağlayan kimseye iki yıldan altı yıla kadar hapis ve beşmilyon liradan ellimilyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

Bilgileri otomatik işleme tabi tutmuş bir sistemi kullanarak kendisi veya başkası lehine hukuka aykırı yarar sağlayan kimseye bir yıldan beş yıla kadar hapis ve ikimilyon liradan yirmimilyon liraya kadar ağır para cezası verilir.”

21 DÜLGER, Murat Volkan, **Bilgi Sistemleri Suçları**, Seçkin, Ankara, 2004, s. 251 (Bilgi Sistemi 2004); TAŞKIN, s. 59; DÜLGER, Bilgi Sistemi 2014, s. 447; KURT, Levent, **Açıklamalı-İçtihatlı Tüm Yönleriyle Bilgi Sistemleri Suçları ve Türk Ceza Kanunundaki Uygulaması**, Seçkin, 2005, Ankara, s.176.

22 DÜLGER, Bilgi Sistemi 2004, s. 250; KARAGÜLMEZ, s. 461; DEĞİRMENCİ, Olgun, “Ceza Hukuku Açısından Kredi ve Banka Kartları”, **Legal Hukuk Dergisi**, Y. 2003, S. 3, s. 605-606; NUHOĞLU, Ayşe, **Ceza Hukukunda Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması**, Analiz Basım Yayın, İstanbul, 2002, s. 281; BAYRAKTAR, Köksal, **Banka ve Kredi Kartlarının Doğurduğu Ceza Hukuku Sorunları**, Prof. Dr. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan, Beta, 2000, İstanbul, s. 203.

23 DÜLGER, **Bilgi Sistemi 2014**, s. 289-290; YILMAZ, Sacit, “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”, **TBB Dergisi**, Y. 2010, S. 87, s. 264.

24 DÜLGER, **Bilgi Sistemi 2014**, s. 290.

maddesi ile uygulamada yaşanan tartışmalara son verecek bir düzenleme getirilmiştir. Nitekim bu husus 245. maddenin gerekçesinde; “Aslında hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma ve sahtecilik suçlarının ratio legis’lerinin tümünü de içeren bu fiillerin, duraksamaları ve içtihat farklılıklarını önlemek amacıyla, bağımsız suç hâline getirilmeleri uygun görülmüştür.” şeklinde ifade edilmiştir.

Karşılaştırmalı hukuka baktığımızda, TCK’nın 245. maddesine benzer düzenlemelere rastlanılmaktadır. ABD’de kredi kartlarının kötüye kullanılmasının önlenmesi için 1984 yılında “Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılmasının Önlenmesi Kanunu” (Credit Card Fraud Act) çıkarılmıştır²⁵. Ayrıca ABD’de kredi kartı dolandırıcılığı eylemleri, 1986 tarihli “Bilgisayar Dolandırıcılığı ve Kötüye Kullanma Kanunu’nun” (Computer Fraud and Abuse Act) 1029. maddesiyle suç olarak düzenlenmiştir²⁶. Hollanda’da 01.03.1993 tarihinde ceza kanununda değişiklik yapılmış ve manyetik kartlar ile sahtecilik yapılması eylemi suç olarak öngörülmüştür²⁷. Fransa’da ise 01.03.1994 tarihinde yürürlüğe giren Yeni Ceza Kanunu’nun 323-1 ile 323-7. maddeleri arasında bilişim sistemine karşı veya bilişim sistemi kullanılarak gerçekleştirilen fiilleri için ceza yaptırımları getirilmiştir²⁸. İsviçre’de ise 01.01.1995 tarihinde “Federal Ceza Kanunu”nda değişiklik yapan kanunun 148. maddesiyle banka veya kredi kartlarının kötüye kullanımına ilişkin fiiller suç haline getirilmiştir²⁹. Alman Ceza Kanunu’nun (StGB) “Çek kartı ve kredi kartının kötüye kullanılması” başlıklı 266b maddesi ile, kişiye çek ya da kredi kartı verilerek sağlanan imkanın kötüye kullanılarak kartı çıkaran kurumun ödeme yapmasının sağlanması ve böylece kartı düzenleyen kurumun zarar görmesi suç olarak düzenlenmiştir³⁰.

I. GENEL OLARAK

Banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu, yukarıda da belirtildiği gibi 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun “Topluma Karşı Suçlar” başlıklı üçüncü kısmının Bilişim Alanında Suçlara ayrılan onuncu bölümünde yer alan 245. maddesinde;

25 YAZICIOĞLU, R. Yılmaz, **Bilgisayar Suçları**, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1997, s. 188 (Bilgisayar Suçları).

26 YAZICIOĞLU, Bilgisayar Suçları, s. 188-189.

27 YILMAZ, s. 265.

28 YAZICIOĞLU, Bilgisayar Suçları, s. 196-197.

29 YILMAZ, s. 265.

30 YENİSEY, Feridun/Plagemann, Gottfried, **Alman Ceza Kanunu Strafgesetzbuch (StGB) Genişletilmiş 2. Baskı**, 2015, İstanbul, Beta, s. 391-392.

“1) Başkasına ait bir banka veya kredi kartını, her ne suretle olursa olsun ele geçiren veya elinde bulunduran kimse, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın bunu kullanarak veya kullandırarak kendisine veya başkasına yarar sağlarsa, üç yıldan altı yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden kişi üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Birinci fıkrada yer alan suçun;

a) Haklarında ayrılık kararı verilmemiş eşlerden birinin,

b) Üstsoy veya altsoyunun veya bu derecede kayın hısımlarından birinin veya evlat edinen veya evlâtlığın,

c) Aynı konutta beraber yaşayan kardeşlerden birinin,

Zararına olarak işlenmesi hâlinde, ilgili akraba hakkında cezaya hükmolunmaz.

(5) (Ek: 6/12/2006 – 5560/11 md.) Birinci fıkra kapsamına giren fiillerle ilgili olarak bu Kanunun malvarlığına karşı suçlara ilişkin etkin pişmanlık hükümleri uygulanır.” şeklinde düzenlenmiştir. TCK'nın 245. maddesinin 1., 2. ve 3. fıkralarında üç farklı suç tipi öngörülmüştür. Bunlardan ilki birinci fıkrada hüküm altına alınan başkasına ait banka veya kredi kartını her ne surette olursa olsun ele geçiren ya da elinde bulunduran kimsenin, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmadan kartı kullanması veya üçüncü bir kişiye kullandırması ve bu şekilde failin kendisine veyahut üçüncü bir kişiye hukuka aykırı olarak yarar sağlaması eylemidir. Maddede düzenlenen ikinci suç ise; ikinci fıkradaki başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartının üretilmesi, satılması, devredilmesi, satın alınması ya da kabul edilmesi eylemidir. İnceleme konumuz olan son suç tipi ise; maddenin üçüncü fıkrasında yer alan sahte olarak oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan banka ya da kredi kartının kullanılması yoluyla failin kendisine veya başka bir kimseye yarar sağlamasıdır³¹.

31 ERDOĞAN, s. 295; DÜLGER, *Bilişim* 2014, s. 446.

TCK'nın 245. maddesi incelendiğinde ilk fıkrada düzenlenen suçun gerçekleşebilmesi için öncelikle başkasına ait ve sahte olmayan banka veya kredi kartının olması; ikinci fıkrada belirtilen suçun işlenebilmesi için başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek üretilen, satılan, devredilen, satın alınan veya kabul edilen sahte banka veya kredi kartının varlığı ve üçüncü fıkrada öngörülen suçun gerçekleştiğinden söz edebilmek için ise sahte oluşturulmuş ya da üzerinde sahtecilik yapılmış banka veya kredi kartının fail tarafından kullanılması gerekmektedir³². Banka veya kredi kartı dışındaki kartlar kullanılarak, örneğin telefon kartı, mağaza kartı, doğalgaz kartı, su kartı gibi kartlar aracılığıyla TCK'nın 245. maddesinde öngörülen suç işlenemez³³. Bu tür kartlarla hırsızlık veya güveni kötüye kullanma gibi başka suçlar işlenebilir ancak inceleme konumuz olan suçlar gerçekleştirilemez. TCK'nın 245. maddesinde belirtilen suçların incelenmesine geçilmeden önce banka ve kredi kartının tanımlanması gerekmektedir.

5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinde bu kartlar ile ilgili olarak;

"Banka kartı: Mevduat hesabı veya özel carî hesapların kullanımı dahil bankacılık hizmetlerinden yararlanmayı sağlayan kartı;

Kredi kartı: Nakit kullanımı gerekmeksizin mal ve hizmet alımı veya nakit çekme olanağı sağlayan basılı kartı veya fizikî varlığı bulunmayan kart numarasını, ifade eder" şeklinde hüküm bulunmaktadır. Banka kartı, bankanın müşterilerinin kullanımına açtığı sisteme yalnızca kart hamili kişi tarafından bilinen bir şifre sayesinde girilerek banka görevlilerine ihtiyaç duymadan o kişinin kendi hesabı üzerinde tasarrufta bulunabilmesine imkân sağlayan bir araçtır. Banka kartları, bankaların bir mevduat hesabına bağlı olarak çıkarttıkları, elektronik fon transferi yöntemiyle bu hesaptan ödeme yapılmasını, ATM'ler aracılığıyla banka şubelerine gidilmeksizin yer ve zaman sınırlaması olmadan para transferi, havale, EFT, fatura ödenmesi gibi işlemlerin tamamlanabilmesini

32 Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin 29.05.2013 tarihli 2012/16388-2013/16480 sayılı kararında; "...Suça konu kredi kartının banka tarafından düzenlenmiş gerçek bir kredi kartı olması halinde eylemin TCK. nun 245/1., kopyalanmış sahte bir kart olması halinde TCK. nun 245/2-3. maddelerinde düzenlenen suçu oluşturacağı cihetle kartın niteliği ait olduğu bankaya sorulup belirlendikten sonra sanıkların hukuki durumunun belirlenmesi gerekirken eksik incelemeyle yazılı şekilde karar verilmesi." bu husus açıkça vurgulanmıştır. Karar Uyap ortamından elde edilmiştir.

33 YAŞAR, Osman/GÖKCAN, Hasan Tahsin/ARTUÇ, Mustafa, **Yorumlu- Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Genişletilmiş ve Güncellenmiş 2. Baskı**, Adalet Yayınevi, 2014, Ankara, s. 7342.

sağlayan kartlardır³⁴. Banka kartına; kartlı ödemeler sistemi içerisinde, *debit* kart ya da ATM kartı gibi isimler de verilmektedir³⁵.

Kredi kartı ise, kullanıcıya banka ile arasında yapılmış bir sözleşmeye istinaden bankanın kendisine sunduğu kredi olanaklarından yararlanma imkânı sağlamaktadır³⁶. Kredi kartı ile kart çıkaran bankanın veya finans kuruluşunun müşterisi olan hamil; belirlenmiş bir limit içerisinde yurt içinde ve yurt dışında üye işyerlerinden nakit para kullanmadan mal veya hizmet alımı yapabilir, nakit ihtiyacı olduğunda kart limitini aşmamak kaydıyla ATM cihazı aracılığıyla kredi kullanabilir³⁷. Kredi kartı hamilleri, anlaşmalı olan işyerlerinde yaptıkları her çeşit mal veya hizmet alımlarında nakit para ödemek yerine kredi kartlarını ibraz ederek kendilerine tanımlanan şifrelerini girmek kaydıyla harcamalarının karşılığını ödemiş olurlar³⁸. Kredi kartının “*ödeme aracı*” ve “*kredi aracı*” olması şeklinde iki temel fonksiyonu vardır³⁹. Banka ve kredi kartının maliki kartın kullanıcısı değil, bu kartı çıkaran bankadır. Banka müşterisi olan kişinin sadece kartı kullanım hakkı bulunmaktadır.

Banka kartları; kredi kartları, POS makineleri ve ATM cihazlarının gelişimi sürecinin sonrasında 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra üretilmeye başlanan kartlardır⁴⁰. Günümüzde başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere tüm dünyada faaliyet gösteren belirli kartlı sistem kuruluşları vardır. Bunlar *Diners Club*, *Amerikan Express Card*, *Visa Card*, *Japan Credit Bureau (JCB)* ve *Master Card* isimli kurumlardır⁴¹. Almanya başta olmak üzere Avrupa’da ise “*eurocard*” sistemi oluşturulmuştur⁴².

34 SUNGUR, İlhan, *Türkiye’de Banka ve Kredi Kartları Operasyonlarının Hukuki Çerçevesi*, Bankalar arası Kart Merkezi Yayınları, İstanbul, 2013, s. 81.

35 YILMAZ, Eyüp, *Türkiye’de Kredi Kartı Uygulaması ve Ekonomik Etkileri*, İstanbul, Türkmen Kitabevi, 2000, s. 12.

36 AYDIN, Nurullah, *Türk Suç ve Ceza Hukuku Genel ve Özel Hükümler*, 2. Basım, Adalet Yayınevi, Ankara, 2009, s. 385.; ERDOĞAN, s. 297-298.

37 YILMAZ, Eyüp, s. 10.

38 BUHUR, Oğuzhan, *Tüketici Kredisi Açısından Kredi Kartı Uygulaması*, Seçkin, Ankara, 2004, s. 26.

39 EKİNCİ, Mustafa, *Açıklamalı-Gerekçeli 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu*, Adalet Yayınevi, 2006, Ankara, s.2; ÇİMAT, Ali/DEĞİRMENCİ, Mehmet Ali, “*Türkiye’de Banka ve Kredi Kartları Uygulamalarının Değerlendirilmesi*”, *Mali Çözüm Dergisi*, S. 64, Y. 2003, s. 1. <https://www.ismmmo.org.tr/Yayinlar/Mali-Cozum-Dergisi/sayi-64/--2081> (E.T: 05.03.2020).

40 BAŞ, Eylem, *Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu*, Yetkin Yayınları, 2015, s. 91.

41 TEOMAN, Ömer, *Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması 2. Bası*, İstanbul, 1996, s. 17.; YILDIZ, Mehmet Emre, *Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu*, Adalet Yayınevi, 2015, Ankara, s. 31-33.

42 YETİM, Sedat, *Kredi Kartları ve Tüketici Kredileri*, SPK Yayınları, 1997, s. 55.

2016 tarihinde ise Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK)'dan faaliyet izni alınması süreci tamamlandıktan sonra yerli ödeme sistemimiz olan "TROY", Bankalararası Kart Merkezi tarafından kurulmuştur. Bankalararası Kart Merkezi'nin verilerine göre 2018 yılında ülkemizde kullanılan kredi kartı sayısı 66.304.603 iken banka kartı sayısı ise 146.375.337'tür. 2019 yılında ise kullanılan toplam kredi kartı sayısı 69.825.826, banka kartı sayısı ise 166.211.057 sayısına ulaşmıştır⁴³.

Birçok ülkede banka ve kredi kartlarıyla ilgili suçların işlenme sayısı ve bu suçlar sonucunda oluşan ekonomik zarar hızla artmaktadır. Kredi kartlarıyla ilgili suçlar açısından failer tarafından kullanılan yöntemlerden birisi olan "skimming method" ismiyle anılan bir yöntem yaygın olarak kullanılır hale gelmiş olup, bu yöntem sayesinde İngiltere'de günlük ortalama 400.000 sterlin haksız şekilde gelir elde edilmektedir. *Skimming*, yasal bir kredi veya banka kartı bilgilerinin, çoğunlukla elektronik araçlarla yasadışı şekilde ele geçirilmesi ya da bir kopyasının üretilmesidir⁴⁴. Türkiye'de de kredi kartı kullanımı her geçen gün giderek artmaktadır. Bunun doğal bir sonucu olarak da kredi kartı sayısındaki artışla orantılı şekilde bunlarla işlenen suç sayısı ve ekonomik açıdan oluşan risk yükselmektedir.

II. BAŞKASINA AİT (GERÇEK) BİR BANKA VEYA KREDİ KARTIYLA HUKUKA AYKIRI YARAR SAĞLAMA SUÇU

Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinin ilk fıkrasında, her ne surette elde edilmiş olursa olsun, başkasına ait gerçek bir banka veya kredi kartını elinde bulunduran kimsenin, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası bulunmadan, o kartı kullanarak veya kullandırtarak kendisine veya başkasına yarar sağlama eylemi düzenlenmiştir⁴⁵. Banka veya kredi kartlarının hukuka ayrı şekilde kullanılması sonucunda bankaların veya kart sahiplerinin zarara sokularak bu sayede yarar sağlanmasının önlenmesi amaçlandığından birinci fıkradaki eylem ayrı bir suç olarak öngörülmüştür. Burada yasal yollardan hazırlanmış, gerçek ve sahte olmayan bir banka veya kredi kartı söz konusudur⁴⁶.

43 <https://bkm.com.tr/pos-atm-kart-sayilari/>

44 KARAGÜLMEZ, s. 264.

45 DOĞAN, s. 161.

46 ERDOĞAN, s. 300.

A. Suçla Korunan Hukuki Değer

Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesi ile birden fazla hukuki değer koruma altına alınmıştır. Bu madde de öngörülen suçlar gerçekleştiğinde, bilişim sistemlerinin düzgün işletilmesine ilişkin toplum menfaati, kişilerin malvarlığı menfaati, kamuya duyulan güven gibi çeşitli değerler ihlal edilmiş olur. Bu şekilde birden fazla hukuki koruma altına alınan menfaatin ihlal edildiği suçlarda, bunlardan sadece birisi suçun hukuki konusunu oluşturur ve suçun hukuki konusu üstünlük kriterine göre belirlenir⁴⁷. Bu belirlemeyi ise kanun koyucu yapacaktır.

TCK'nın 245/1. maddesinde öngörülen "*kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi*" ibaresiyle inceleme konumuz olan suçun ekonomik niteliği ön plana çıkarılmıştır. Madde gerekçesinde de açıklandığı gibi burada hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma ve sahtecilik suçlarının kredi kartları kullanılarak işlenmiş biçimi yasal düzenleme altına alınmak istenmiştir⁴⁸. Burada korunmak istenilen hukuki değer karma bir nitelik taşımaktadır. Bu maddede; hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma suçlarıyla korunan hukuki değerler korunmak istenmiştir ancak, bu karma niteliğe rağmen suçla korunan hukuki değerler arasında en baskın olanını kişinin malvarlığı şeklinde belirtmek mümkündür⁴⁹. Kanun koyucunun malvarlığına karşı olan suçlarda olduğu gibi belirli akrabalık ilişkisini gözeterek şahsi cezasızlık sebebi ile etkin pişmanlık hallerini kabul etmesi, suçun kanuni tanımında kart sahibinin rızasının olmasının fiili hukuka uygun hale getireceğinin öngörülmesi korunan hukuki değer açısından malvarlığı kavramını ön plana çıkarmaktadır⁵⁰. Doktrinde inceleme konumuz olan suç tipiyle korunan hukuksal değer yalnızca malvarlığı değil bankacılık sistemi, ticari yaşam, kamu güveni, bilişim alanı ile bu alanın güvenliği ve bilişim sistemlerinin düzgün işlemesindeki topluma ait olan menfaat, kartlı ödemeler sisteminin güvenilirliği olduğu görüşleri de belirtilmiştir⁵¹.

47 OKUYUCU ERGÜN, Güneş, "*Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması*", Prof. Dr. Nur Centel'e Armağan, s. 1067, <http://e-dergi.marmara.edu.tr/maruhad/issue/viewFile/5000001567/5000000641> Erişim Tarihi: 25.12.2019.

48 TAŞDEMİR, Kubilay, *Bilişim, Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması ve Dolandırıcılık Suçları*, Ankara, 2009, s. 317.

49 YILMAZ, s. 266.; DÜLGER, *Bilişim 2014*, s. 448.

50 KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 846.; ŞAHBAZ, İbrahim, *Açıklamalı Ve İçtihatlı Türk Ceza Kanunu 2. Cilt*, Yetkin Yayınları, Ankara, 2016, s. 2762.

51 ÖZBEK, Veli Özer/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar, *Türk Ceza Kanunu Özel Hükümler, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 14. Baskı*, Seçkin, Ankara, 2019, s. 997.; ERDOĞAN, s. 300-301; TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat, *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku Güncellenmiş 17. Baskı*, Seçkin, Ankara, 2019, s. 1072.; OKUYUCU ERGÜN, s. 1067; SOYASLAN, Doğan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler Güncelleştirilmiş 11. Baskı*,

Kanaatimizce de başkasına ait gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu ile korunan hukuki değer karma bir nitelik taşımaktadır. Burada banka ya da kredi kartı hamillerinin malvarlığı değerleri korunan en temel değer olmakla birlikte ayrıca kartlı ödemeler sisteminin güvenilirliği, ticari yaşam ve bankacılık sistemine olan güven de koruma altına alınmıştır.

B. Suçun Unsurları

1. Suçun Maddi Unsurları

a. Fail

Kanun metninde “kimse” ibaresi kullanıldığı için herkes bu suçun faili olabilecektir. Fail açısından bu suç yönünden bir özellik bulunmamaktadır. Başkasına ait olan banka veya kredi kartını eline geçirerek rıza dışı kullanmak suretiyle yarar sağlayan kimse, bu suçun failidir⁵². TCK’nın 245. maddesinin ilk fıkrasında hüküm altına alınan suçun faili, başkasına ait bir banka veya kredi kartını haksız şekilde ele geçirip, onun rızası olmaksızın bunu kullanarak ya da kullandırarak kendisine veya başkasına yarar sağlayan kimsedir. Fail tarafından farklı kart hamillerine karşı gerçekleştirilen eylemlerin her biri ayrı suç oluşturacaktır. Fail, değişik zaman dilimlerinde mağdurun birden fazla kredi kartını kullanarak bu suçu işlediğinde ise tek suç işlemiş kabul edilecek ancak cezasında zincirleme suç hükümleri uygulanarak artırım yapılacaktır. Yargıtay’ın uygulaması da bu şekildedir⁵³. TCK’nın 245/1. maddesinde yer alan “*bunu kullanarak veya kullandırtarak kendisine veya başkasına yarar sağlarsa*” ibaresi gereğince hukuka uygun olmayan şekilde yarar sağlanması için banka veya kredi kartının kullanılması fiilinin failin bizzat kendisi tarafından ya da fail tarafından görevlendirilen başka bir kişi tarafından yapılması arasında fark olmayacaktır⁵⁴.

Yetkin Yayınları, 2016, Ankara, s. 656 (Özel Hükümler); GÜL, Ahmet, **Doğrudan-Dolaylı Bilişim Suçları**, Seçkin, Ankara, 2016, s. 119.; YILDIZ, s. 108.; DOĞAN, s. 162.; GÜNARSLAN, Yüksel, **Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu**, Seçkin, 2017, Ankara, s. 64.

52 DOĞAN, s. 165; GÜL, s. 120-121.; ERDOĞAN, s. 306; DÜLGER, s. 450.; ÖZBEK/DOĞAN/BACAŞIZ, s. 1000., KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 847.

53 Yargıtay 8. Ceza Dairesi’nin 09.02.2017 tarih ve 11537/1140 sayılı Kararında; “Katılana ait birden fazla kredi kartı ile farklı ATM’lerden para çekmeye çalışan ancak şifrelerini bilmemesi nedeniyle çekemeyen sanığın eyleminin zincirleme suç oluşturduğu gözetilerek, hakkında TCK.nun 245/1. ve 35. maddeleri uyarınca hükmedilen cezadan TCK.nun 43. maddesi uyarınca artırım yapılması gerektiğinin gözetilmemesi; tekrüre esas sabıkası bulunan sanık hakkında TCK.nun 58. maddesinin uygulanmaması, karşı temyiz olmadığından bozma nedeni yapılmamıştır.” bu konuya ilişkin uygulama belirtilmiştir. Karar Uyap ortamından elde edilmiştir

54 ERDOĞAN, s. 307.

b. Mağdur

Herkesin bu suçun mağduru olabilmesi mümkündür çünkü. Zira madde metninde mağdur açısından farklı bir özellik aranmamıştır. Suçun mağduru öncelikle malvarlığında azalma olan kimsedir⁵⁵. TCK'nın 245/1 maddesinde "*kart sahibinden veya kartın kendisine verilmesi gereken kişiden*" bahsedildiği için mağdur kavramı genişletilerek kendisine kart verilmesi gereken kimse de korunmuştur⁵⁶. Suçun mağduru kredi veya banka kartı hamilidir. Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 04.10.2011 gün ve 2011/166-213 sayılı kararında da TCK'nın 245/1. maddesi açısından suçun mağdurunun kart hamili olduğu açıkça belirtilmiştir⁵⁷. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesindeki suçun işlenmesinde banka ve kredi kurumunun bilişim sistemi araç olarak kullanılmakta ise de; bu sistemlerin kullanılması banka veya ilgili kurumun bu suçun mağduru olduğu anlamına gelmez. Bu suç yönünden banka ya da kredi kurumları suçtan zarar gören konumundadırlar.

Doktrinde suçun mağdurunun, korunan hukuki değerden hareket ederek toplum olması gerektiğini, kart sahibinin ya da bankanın sadece suçtan zarar gören olabileceğini belirten görüş de bulunmaktadır⁵⁸. Fakat kanaatimizce bu görüşü savunmak suçun niteliğine aykırıdır. TCK'nın 245/1. maddesinde öngörülen suçun mağduru, öncelikle adına çıkarılan kartın kötüye kullanılması nedeniyle sağlanan haksız yarar sonucu malvarlığı azalan kişidir. Mağdur olarak belirli kişi ya da kişiler yerine toplumu oluşturan herkesi kabul etmek suçun niteliğiyle bağdaşmayacaktır. Bu suça ilişkin yasal düzenleme yapılırken kanun koyucu, öncelikli olarak kişilerin malvarlıklarının korunmasını esas almıştır.

c. Suçun Konusu

Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesinde düzenlenen suçun maddi konusu banka veya kredi kartlarıdır; ancak bu kartların başka bir kişiye ait olması ve sahte olmayıp gerçek olması gerekmektedir⁵⁹. Banka kartı, bankanın kurduğu sisteme hukuka uygun olarak girmeyi sağlar. Bu

55 YILMAZ, s. 267.; KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 847.

56 TAŞDEMİR, s. 319; YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7339.

57 DOĞAN, s. 165-166; İLHAN, Abdulkadir/EREL, Kemalettin/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÇAKIL, Dursun/KÖSE, Mehmet/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/KURŞUN, Ömer Faruk/KIR, Oğuzhan, **Yargıtay Ceza Genel Kurul Kararları (2005-2015)**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015, s. 1228.

58 OKUYUCU ERGÜN, s. 1068., KATOĞLU, Tuğrul, "*Banka ve Kredi Kartlarının Kullanımı İle İlgili Suçlar*", **Hukuki Açından Banka Kartı ve Kredi Kartı Sempozyumu**, 23-25 Ekim 2009, Bankalara arası Kart Merkezi (BKM) Yayını, s. 37

59 ERDOĞAN, s. 309;

kart ile kart sahibi kendisi tarafından bilinen bir şifre sayesinde banka görevlisinden yardım almadan kendi hesabından para çekebilir ya da diğer işlemleri yapabilir. Kredi kartı ise, banka ile kendisine kart verilen kimse arasında yapılmış olan bir sözleşme uyarınca, kişinin banka tarafından sağlanan belirli koşullarda kredi olanağından yararlanmasını temin eder. Bu sayede kredi kartı hamili hesabında nakit para olmasa bile alışveriş yapabilir⁶⁰.

Doktrinde bu konuda farklı görüşler de ileri sürülmüştür. Soyaslan'a göre; başkasına ait banka veya kredi kartı ile yarar sağlama suçu ile suçtan zarar görenin malvarlığında bir azalma söz konusu olacağı için, bu suçun konusu üzerinde işlendiği malvarlığı olacaktır⁶¹. Şahbaz ise suçun konusunu, failin kendisine veya başkasına sağladığı maddi yarar olarak belirtmiştir⁶². Koca/Üzülmez'e göre ise Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesinde düzenlenen suçun konusu başkasına ait olan banka veya kredi kartının kullanılması suretiyle elde edilen para ya da ekonomik değeri olan her şeydir⁶³. Kanaatimizce Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesinde düzenlenen suçun konusunu "banka kartları" veya "kredi kartları" oluşturmaktadır. Bu kartların, failden başka birisine ait olması ve gerçek olması gerekmektedir. Fail tarafından bu suçun işlenebilmesi için gerçekleştirilen eylemin "kullanmak veya kullandırılmak" suretiyle doğrudan yöneldiği "şey" banka veya kredi kartlarıdır

5464 sayılı Banka ve Kredi Kartları Kanunu'nda kredi kartının tanımı yapılırken fiziki varlığı bulunmayan kart numarasının da kredi kartı kapsamında olacağı açıkça belirtilmiştir fakat banka kartları ile ilgili olarak bu şekilde bir tanımlama yapılmamıştır. Bu suçun oluşabilmesi açısından suça konu olan kredi kartının fiziksel olarak kullanılmasına gerek yoktur. Fiziki varlığı olmayan kredi kartı numarasını kullanarak da failin bu suçu işlemesi mümkündür. Ancak fail tarafından banka kartının fiziki varlığı kullanılmadan sadece kartın bilgileri kullanılarak hukuka aykırı yarar sağlanması durumunda ise TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen suç oluşmayacaktır. Failin bu eylemi gerçekleştirmesi halinde somut olayın özelliklerine göre TCK'nın 244/4, 142/2-e, 158/1-f ya da 158/1-l maddelerinin uygulanması söz konusu olabilecektir. Bu durum ceza yargılaması sırasında adil bir sonuca ulaşılmasına engeldir ve failler arasında ceza adaleti açısından orantısızlık oluşturabilecektir. 5464

60 YAŞAR/GÖKCAN/ARTUĞ, s. 7340.

61 SOYASLAN, Doğan, "Bilişim Alanında Suçlar", Prof. Dr. Mualla Öncel'e Armağan, C. 2, Ankara, 2009, s. 1586., SOYASLAN, Özel Hükümler, s. 657.

62 ŞAHBAZ, s. 2764.

63 KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 849.

sayılı Yasa da yapılacak değişiklik ile banka kartları açısından da “fiziki varlığı bulunmayan kart numarası” şeklindeki bir ifade metne eklenerek bu husustaki eksiklik giderilebilir.

d. Fiil

Türk Ceza Kanunu’nun 245/1. maddesinde düzenlenen suçun işlenebilmesi için gerçekleşmesi gereken fiil; her ne şekilde olursa olsun ele geçirilen veya elde bulundurulmuş banka veya kredi kartının, kart sahibinin ya da kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın kullanılarak veya kullandırılarak failin kendisine veyahut başka bir kimseye yarar sağlamasıdır.

aa. Başkasına Ait Banka veya Kredi Kartının Her Ne Şekilde Olursa Olsun Ele Geçirilmesi veya Elde Bulundurulması

Yukarıda da belirtildiği gibi bu suçun işlenebilmesi için öncelikle başkasına ait olan ve sahte olmayan gerçek bir banka veya kredi kartı bulunmalıdır. Kartın sahte olması halinde 245. maddenin birinci fıkrasındaki suç değil ikinci ya da üçüncü fıkrasındaki suçlar söz konusu olabilecektir. Failin suça konu olan banka ya da kredi kartını nasıl eline geçirdiğinin bir önemi yoktur. Kartın ele geçirilmesinin veya elde bulundurulmasının hukuka uygun veya aykırı olması hatta suç teşkil etmesi fark etmez. Fail tarafından gerçekleşen ele geçirme eylemi kart hamilinin rızası neticesinde olabileceği gibi rızası dışında da olabilir. Kartın, atılı suç yönünden mağdurdan çalınması veya hile ile ele geçirilmesi, herhangi bir yerde bulunması, zorla alınması, kartın makineye kurulan düzeneğe sıkıştırılması sonucunda elde edilmesi, kart sahibine ulaştırılmak amacıyla alınması ya da kart sahibinin aldatılması sonucunda alınması önem taşımaz⁶⁴.

Banka veya kredi kartının ele geçirilmesi ile elde bulundurulması arasındaki farka değinilecek olursak; ele geçirme durumunda genellikle mağdurun isteğine aykırı olarak kartın alınması eylemi söz konusuysen, elde bulundurma durumunda ise kartın genel olarak mağdurun isteğine uygun şekilde alınması söz konusudur. Banka veya kredi kartının şifresinin kart hamilinin rızası ile ele geçirilmesi halinde bu rızanın kapsamı belirleyici olacaktır. Fail bu rızanın kapsamı dışında hareket etmiş ise, TCK’nın 245/1. maddesindeki suç oluşabilecektir⁶⁵.

64 YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7343-7344.; ÖZBEK/DOĞAN/BACAĞIZ, s. 1001.

65 OKUYUCU ERGÜN, s. 1070.

Fail tarafından gerçekleştirilen banka veya kredi kartının ele geçirilmesi ya da elde bulundurulması fiilinin başka bir suçu (hırsızlık, yağma, dolandırıcılık gibi) da oluşturması halinde bileşik suç hükümleri uygulanmayacak, fail gerçek içtima kuralları gereğince hem oluşan suçtan hem de TCK m. 245/1'den dolayı cezalandırılacaktır⁶⁶. Failin, suçta konu olan kredi kartını fiziken ele geçirilmiş veya elde bulundurulmuş olması şart değildir. Fail tarafından fiziken ele geçirilmeyen ya da elde bulundurulmayan kart ile de bu suçun işlenmesi mümkündür⁶⁷.

Yargıtay da bu görüşü savunmuş ve haksız şekilde ele geçirilmiş olan kredi kartı bilgileri kullanılarak fail tarafından internet aracılığıyla alışveriş yapılması durumunda TCK'nın 245/1. maddesinde öngörülen suçun oluşacağına hükmetmiştir⁶⁸. Kanaatimizce de bu görüş yerindedir. Çünkü 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 3. maddesinin 1. fıkrasının e bendinde kredi kartı tanımlanırken; yalnızca fiziken basılı kart değil aynı zamanda fiziki varlığı olmayan kart numarasının da kredi kartı olarak sayılacağı açıkça belirtilmiştir. Ayrıca 5464 sayılı Yasa'nın 15/1. maddesinde; kart kullanımından doğan sorumluluğun, fizikî varlığı bulunmayan kart numarasının öğrenildiği andan itibaren, kart hamiline ait olduğunun düzenlenmiş olması da bu görüşümüzü desteklemektedir. Buna karşılık doktrinde TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen bu suçun oluşması açısından kredi kartının fiziksel olarak mutlaka kullanılmasının gerektiği, sadece karta ilişkin bilgilerin kullanılması sonucunda gerçekleşen eylemin bu suçun oluşturmayacağı da savunulmuştur⁶⁹.

bb. Başkasına Ait Banka veya Kredi Kartının Mağdurun Rızası Olmaksızın Kullanılması ya da Kullandırılması

Başkasına ait gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun oluşumunda, suçta konu kartın kullanılması veya kullandırılması

66 KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 859., YAŞAR/GÖKCAN/ARTUĞ, s. 7344; OKUYUCU ERGÜN, s. 1070.; YILMAZ, Sacit, *Türk Ceza Hukuku Sisteminde Siber Suçlar*, Adalet Yayınevi, 2016, Ankara, s.363 (Siber Suçlar).

67 GERÇEKER, Hasan, *Yorumlu&Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Güncellenmiş 2. Baskı*, Seçkin, 2014, s.4755., AKBULUT, *Bilişim Alanında Suçlar*, s.294.

68 Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin 09.09.2013 tarih ve 2012-31107/2013-21915 sayılı Kararında; "... Sanığın internet aracılığıyla katılana ait kredi kartı bilgilerini kullanarak cep telefonuna kontör yüklemesi şeklinde gerçekleşen eyleminin 5464 sayılı Yasa'nın 3/e maddesi gözetildiğinde TCK'nın 245/1. madde ve fıkrasında tanımlanan suçu oluşturacağı gözetilmeden yazılı şekilde hüküm kurulması..." bu görüş açıkça vurgulanmıştır. Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin 24/02/2016 tarih 2015/11830 E - 2016/2167 K sayılı Kararı da aynı kapsamdadır. Kararlar Uyap ortamından elde edilmiştir.

69 ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1003.; KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 853.; TEZCAN/ERDEMÖNOK, s. 1074-1075.

açısından yasada herhangi bir sınırlama öngörülmemiştir. Banka veya kredi kartının fail tarafından bizzat kullanılması ya da başka bir kişiye kullandırılmasına ilişkin fiiller, mağazalar, marketler, oteller veya benzin istasyonlarının pos cihazları aracılığıyla mal ya da hizmet alınması şeklinde olabileceği gibi; ATM'lerden para çekilerek, internet ortamında çeşitli sitelerden alışveriş yapılarak, bankaların internet siteleri üzerinden ya da internet bankacılığı uygulamaları sayesinde kart aracılığıyla yarar sağlanarak da gerçekleştirilir.

Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesinde hüküm altına alınan suçun oluşabilmesi açısından fail tarafından ele geçirilen veya elde bulundurulmuş banka ya da kredi kartının, mağdurun rızası dışında kullanılması gerekmektedir. Mağdurun rızasının fail tarafından sakatlanarak elde edilmesi durumunda rızanın olmadığı kabul edilmelidir. Fail tarafından suça konu kart mağdurun rızası dışında elde edilmiş olsa bile, eğer kartın kullanımı mağdurun rızası ile olmuş ise suç oluşmaz. Mağdurun rızası, banka veya kredi kartının kullanılmasından önce olmalıdır; fail tarafından kartın kullanılmasından sonra gerçekleşen mağdurun harcamaya ilişkin onayının suçun oluşumu açısından etkisi yoktur⁷⁰. TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen suç, fail ya da başka bir kişi lehine olarak yararın sağlandığı anda işlenmiş kabul edilecektir. Kart sahibinin kartını faile maaşını çekmesi için rızası ile verdiği ancak daha sonra ölmesi halinde Yargıtay ölümle rızanın ortadan kalktığını ve para çekimi işleminin rıza dışı olduğuna karar vermiştir⁷¹. Kart hamili olan mağdur, kartını kendi rızasıyla belirli bir miktar paranın çekilmesi ve daha sonra kartın kendisine iade edilmesi için faile vermiş ise; failin kartı kullanarak belirlenen miktarın üzerinde para çekmek suretiyle haksız yarar sağlaması sonucunda da suç oluşacaktır.

Failin başkasına ait banka veya kredi kartını, mağdurun rızasına aykırı olarak bizzat kendisinin kullanması ya da başka bir kişiye kullandırması arasında fark yoktur. Ancak başka kişi tarafından kartın kullanılması olayında, bu kimsenin cezai sorumluluğu açısından kartın kullanım işlemine kart sahibinin rıza göstermediğini bilmesi gerekir.

70 ŞAHBAZ, s. 2766., YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7345; TAŞDEMİR, s. 326.

71 Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin 07.03.2013 tarih ve 2012/26144-2013/7664 sayılı kararı ile Yargıtay 11. Ceza Dairesi'nin 06.05.2013 tarih ve 2013/2336- 2013/7268 sayılı kararı. Kararlara UYAP ortamından ulaşılmıştır.

cc. Başkasına Ait Banka veya Kredi Kartının Kullanılması ile Kişinin Kendisine ya da Başkasına Yarar Sağlaması

TCK'nın 245/1. maddesinde öngörülen suçun tamamlanabilmesi için maddi yararın sağlanması gerekmektedir. Burada kastedilen haksız yararın mutlaka faile ait olması gerekmiyor, fail dışında üçüncü bir kişi lehine yarar elde edildiği takdirde de suç işlenmiş olacaktır⁷². Burada düzenlenen suç bakımından önemli olan maddi, ekonomik yararın teminidir⁷³. Mesela kişi arkadaşlarının harcama limiti yüksek olan kredi kartlarını alarak, gösteriş yapmak amacıyla bu kartları başka bir kişiye gösterirse bu durumda ekonomik yarar gerçekleşmiş olmayacaktır.

Fail tarafından başkasına ait olan kart kullanılmış veya kullandırılmış fakat yarar sağlanmamış olursa, TCK m. 245/1 de düzenlenen suç teşebbüs aşamasında kalmış kabul edilir⁷⁴. Suçun tamamlanması için kartın kullanılması neticesinde yararın sağlanması şarttır.

e. Netice

Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesinde belirtilen eylem sonucunda meydana gelmesi gereken netice failin kendisine ya da başkasına yarar temin etmesidir. Burada önemli olan kartı kullanan kişinin hukuka aykırı olarak yarar sağlamasıdır. Fail tarafından başkasına ait banka ya da kredi kartı kullanılarak elde edilen yarar, maddi nitelikte ekonomik bir yarar olmalıdır. Failin suça konu olan eylemi neticesinde temin ettiği yararın mutlaka fail nezdinde somut ve fiziki olarak elde edilmesine gerek yoktur. Bu kapsamda paranın hesaba havale edilmiş olması suçun tamamlanması bakımından yeterli olup failin hesabına aktarılan parayı çekip çekmemesinin önemi yoktur⁷⁵. TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen suçun tamamlanabilmesi açısından önemli olan husus; failin kendisi ya da başkası için yarar elde etmesidir. Fail başkasının banka veya kredi kartını ele geçirdikten sonra, mağdurun zararına olarak kendi hesabına ya da üçüncü şahsa ait hesaba para havalesi yaptığı anda artık bu parayla ilgili olarak tasarruf imkânı doğacağı için suç tamamlanmış kabul edilecektir.

72 OKUYUCU ERGÜN, s. 1072; ERDOĞAN, s. 306.; DONAY, Süheyl, *Türk Ceza Kanunu Şerhi*, Beta, İstanbul, 2007, s. 355., MALKOÇ, İsmail, *Açıklamalı – İhtihatlı 5237 Sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu*, C. 2, Malkoç Kitabevi, Ankara, 2008, s.2093.

73 TAŞDEMİR, s. 328.; KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 854.

74 KOÇ, Ziya, *TCK'nın 245. Maddesinde Düzenlenen Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması*, XII Levha Yayınları, İstanbul, 2011, s. 94.

75 ÖZBEK, Veli Özer, *"Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu"*, 9-10 Ekim 2008 *Yargıtay Bilişim Hukuku Konferansı*, Yargıtay Başkanlığı Yayını, Ankara, s. 105.; Koca/Üzülmez, s. 854.

2. Suçun Manevi Unsuru

Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesinde öngörülen suç, kasten işlenebilen bir suçtur. Fail ele geçirdiği veya elinde bulundurduğu başkasına ait banka veya kredi kartını kullanırken, bu kartın başkasına ait olduğunu, mağdurun bu kartın kullanımında rızasının olmadığını bilmeli ve bu kartı yarar sağlamak için kullanmayı istemelidir. Failin bütün bu hususlardaki yanılgısı suçun unsurlarında yanılma olarak değerlendirilir ve Türk Ceza Kanunu'nun 30/1. maddesi uyarınca failin kastını ortadan kaldırır. Bu suç doğrudan kast ile işlenebileceği gibi olası kast ile de işlenebilir⁷⁶. TCK 245/1. madde de belirtilen eylem açısından failin özel bir amaçla hareket etmesi aranmamıştır. Failin bu suç açısından fiilini bilerek ve isteyerek gerçekleştirmiş olduğu belirlendiği takdirde cezalandırılabilmesi mümkün olacaktır.

3. Hukuka Aykırılık Unsuru

Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen hukuk uygunluk sebeplerini şu şekilde sayabiliriz:

- Kanun Hükmünü Yerine Getirme (TCK m. 24/1)
- Hukuka Uygun Emrin İfası (TCK m. 24/1)
- Meşru Savunma (TCK m. 25/1)
- Hakkın Kullanılması (TCK m. 26/1)
- İlgilinin Rızası (TCK m. 26/2)

Başkasına ait gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu bakımından hakkın kullanılması, hukuka uygunluk nedeni değildir⁷⁷. Bu suç yalnızca başkasına ait bir banka veya kredi kartı kullanılarak işlenebilir. Failin suça konu olan banka ya da kredi kartı üzerinde herhangi bir hakkının olması söz konusu değildir. Türk Ceza Kanunu'nda öngörülen “meşru savunma” ve “kanun hükmünün yerine getirilmesi” hukuka uygunluk nedenlerinin de gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu yönünden uygulanması mümkün değildir⁷⁸.

76 ÖZBEK, s. 105; ESEN, Sinan, **Anlatımlı ve İçtihatlı Malvarlığına Karşı Suçlar- Belgede Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar**, Adalet Yayınevi, 2007, Ankara, s. 648; TAŞDEMİR, s. 320.; GERÇEKER, s. 4760.

77 TEZCAN/ERDEM/ÖNOK, s. 1077.

78 ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1005.

Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesinde düzenlenen suç yönünden, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızasının bulunması durumunda ise suçun tipiklik unsuru oluşmayacaktır⁷⁹. Kart hamilinin kartın kullanımına ilişkin rızası, tipikliği ortadan kaldıran bir unsurdur. Kanaatimizce bu suç açısından herhangi bir hukuka uygunluk nedeninin oluşabilmesi mümkün görünmemektedir. TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen suçun oluşabilmesi açısından fail tarafından ele geçirilen ya da elde bulundurulmuş kartın rıza dışında kullanılarak maddi yararın temini şarttır. Suçun mağduru birden fazla kişi ise, bu durumda mağdurların hepsinin rızasının varlığı şarttır; yoksa suç unsurları itibariyle oluşacaktır. Kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası, kartın kullanımından önce olmalıdır; aksi takdirde suç işlendikten sonra mağdurun rıza göstermesi suçun varlığını etkilemeyecektir⁸⁰.

C. Suça Etki Eden Sebepler

1. Şahsi Cezasızlık Sebebi Olarak Belirli Akrabalık İlişisinin Varlığı

Şahsi cezasızlık nedenleri; kanunda belirtilen kişisel bazı nedenlere bağlı olarak failin cezalandırılmaması sonucunu doğuran ve suçun işlendiği esnada mevcut olmaları şart olan hallerdir⁸¹. Şahsi cezasızlık nedeni hangi failde bulunuyorsa yalnızca ona uygulanır. Şahsi cezasızlık nedenleri, kanun koyucunun izlediği suç politikası gereğince bazı özel durumlarda faile ceza vermek istememesinin neticesinde ortaya çıkmıştır. Şahsi cezasızlık nedeninin varlığı eylemin haksızlığını gidermeyip yalnızca failin cezalandırılmaması ya da daha az ceza almasını sağlar⁸². 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 245/4. maddesinde açıkça ilk fıkrada düzenlenen inceleme konumuz olan başkasına ait banka veya kredi kartını kullanarak haksız yarar sağlama suçunun; haklarında ayrılık kararı verilmemiş eşlerden birinin, üstsoy -altsoyunun veya bu derecede kayın hısımlarından birinin, aynı konutta beraber yaşayan kardeşlerden

79 KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 855.; ERDOĞAN, s. 318.; YILMAZ, s. 369.; Özbek, Veli Özer, "Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu(TCK m.245)", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.9, Özel Sayı, İzmir, 2007, s. 1034.; ÖZBEK/DOĞAN/BACAĞSIZ, s. 1005.; APAYDIN, Cengiz, **Bilişim Suçları ve Bilişim Ceza Hukuku**, Acar Matbaacılık, İstanbul, 2017, s. 427.

80 TAŞDEMİR, s. 327.; KOÇ, s. 102.

81 HEINRICH Bernd, **Ceza Hukuku Genel Kısım-I**, Editör: ÜNVER, Yener, Adalet yayınevi, 2014, Ankara, s. 412.

82 ÖZEN, Mustafa, **Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017, s. 653.; SOYASLAN, Özel Hükümler, s. 661.

birinin, evlat edinen ya da evlâtlığın zararına olarak işlenmesi hâlinde suçu işleyen ilgili akrabaya ceza verilmeyeceği belirtilmiştir. Böylece yasal düzenleme uyarınca; bazı akrabalık ilişkileri şahsi cezasızlık sebebi olarak öngörülmüştür.

Başkasına ait banka veya kredi kartını kullanarak haksız yarar sağlama suçunun yukarıda belirtilen akrabalık ilişkisi olan kişiler ile birlikte başka failer tarafından da iştirak halinde işlenmesi durumunda, şahsi cezasızlık nedeninden yalnızca mağdur ile akraba olan fail yararlanabilecektir. TCK'nın 245/1. maddesindeki suç, malvarlığına karşı işlenen suçlara benzetilerek şahsi cezasızlık nedenine burada da yer verilmiştir; ancak TCK 245/4. maddede yer alan akrabalık ilişkileri faile verilecek cezada indirim neden olmayıp, cezayı tamamen ortadan kaldırmaktadır. Bu suç ile ilgili olarak, TCK'nın 167/2. fıkrasında olduğu gibi bazı akrabalık ilişkilerinin cezada indirim nedeni olarak belirtilmemesi önemli bir eksikliklerdir. Bu fıkra benzer bir hüküm kanun koyucu tarafından TCK'nın 245. maddesine eklenerek cezada indirim nedeni olabilecek kişisel durumların düzenlenmesi suretiyle oluşan eksikliğin giderilmesi oldukça isabetli olacaktır.

Kanaatimizce bu konuyla ilgili olarak şu hususa da değinilmesi gerekmektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu açısından Türk Ceza Kanunu'nun 245/4. maddesindeki yasal hükümlerle, failin belirli akrabalık ilişkileri şahsi cezasızlık sebepleri olarak öngörülmüştür. Özellikle kayın hısımlığı açısından değerlendirme yapıldığında bu hısımlığın evlilik ile kurulmasından sonraki süreçte evliliğin ortadan kalkması halinde bile kayın hısımlığına dayanan üstsoy-altsoy ilişkisi nedeniyle kanunda öngörülen şahsi cezasızlık nedeni uygulanacaktır. Eşler arasındaki evlilik ilişkisi sona erdiğinde ya da evlilik birliği devam etmesine rağmen eşler arasında ayrılık kararı verildiğinde eşlerin birbirlerine karşı TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen eylemi gerçekleştirmeleri halinde cezalandırılmalarına rağmen; kayın hısımlığına dayalı altsoy-üstsoy ilişkisi sebebiyle şahsi cezasızlık nedeninin uygulanması ceza adaletine uygun düşmemektedir. Ayrıca kardeşler arasında bu suçun işlenmesi durumunda şahsi cezasızlık nedeninin uygulanabilmesi bakımından "aynı konutta yaşama" şartı aranmaktayken, kayın hısımlık ilişkisinin bu kadar geniş tutulması yerinde değildir. Bu nedenle TCK'nın 245/4. fıkrası yeniden ele alınarak, kanun koyucu bu sorunu ceza adaletine uygun şekilde gidermelidir.

2. Cezada İndirim Sebebi Olarak Etkin Pişmanlık

Etki pişmanlık; failin suçun icra hareketlerini gerçekleştirdikten sonra ortaya çıkarak faile verilecek cezada indirim yapılmasını gerektiren veya failin hiç cezalandırılmamasını sağlayan hallerdir⁸³. Etkin pişmanlık durumu suç tamamlandıktan sonra meydana gelir ve bunun sonucunda suçun faili olan kişiye ceza verilmez ya da verilecek ceza miktarında indirim yapılır. Suçun iştirak halinde işlenmesi durumunda, etkin pişmanlıktan yalnızca pişmanlık gösteren fail yararlanabilecektir. Etkin pişmanlık 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenmemiştir⁸⁴. 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nda etkin pişmanlık kurumu; niteliği uygun olan bazı suçlar açısından failin işlediği suçun tamamlanmasından sonra cezayı ortadan kaldıran veya cezada indirim yapılmasına neden olan şahsi bir sebep olarak kabul edilmiştir⁸⁵. Türk Ceza Kanunu'nun 245/5. maddesindeki; *"Birinci fıkra kapsamına giren fiillerle ilgili olarak bu Kanunun malvarlığına karşı suçlara ilişkin etkin pişmanlık hükümleri uygulanır."* şeklindeki hüküm ile inceleme konumuz olan suç yönünden etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. 5560 sayılı Kanun'un 11. maddesi ile TCK'nın 245. maddesine eklenen bu fıkra uyarınca fail tarafından başkasına ait gerçek bir banka veya kredi kartının kullanılarak haksız yarar sağlanması fiili işlendiğinde, şartlar gerçekleştiği takdirde fail açısından etkin pişmanlık hükümleri uygulanabilecektir. Etkin pişmanlık durumunda faile uygulanacak ceza tamamen ortadan kalkmamakta yalnızca cezada indirim yapılmaktadır.

5237 sayılı TCK'nın 168. maddesinde malvarlığına karşı suçlara ilişkin etkin pişmanlık hükmü düzenlenmiştir. Türk Ceza Kanunu'nda etkin pişmanlık kurumu, suç sonrası pişmanlık olarak kabul edilerek değişik suç tipleri için ayrı ayrı öngörülmek suretiyle bir tür şahsi indirim veya cezasızlık sebebi olarak kabul edilmiştir⁸⁶. TCK'nın 168. maddesi kapsamında, failin etkin pişmanlık hükmünden yararlanabilmesi için şu şartların gerçekleşmesi gerekmektedir. Bunlar sırasıyla; a) suçun tamamlanmış olması, b) failin, suça azmettirenin veya yardım eden kişinin bizzat pişmanlık göstererek, mağdurun uğradığı zararı aynen geri vermesi ya da tazmin suretiyle gidermesi; kısmen geri verme durumu söz konusu

83 ARTUK, M. Emin/GÖKCEN, Ahmet, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Yenilenmiş Gözden Geçirilmiş 11. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017, s. 586.

84 CENTEL, Nur/ZAFER,Hamide/ÇAKMUT,Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 10. Bası**, Beta, 2017, İstanbul, s. 478.

85 ARTUK/GÖKCEN, s. 635.; ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1008.

86 ERDOĞAN, s. 314.

ise mağdurun bu duruma rıza göstermesi, c) kovuşturma başlamadan önce ya da eğer suç yönünden kovuşturma başlamış ise hüküm verilmeden önce aynen iade veya tazminin gerçekleşmesi koşullarıdır⁸⁷. Suçun tamamlanıp tamamlanmadığı (haksız yararın sağlanmış olması) hususu etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi açısından önem taşımaktadır. Etkin pişmanlık kurumu; failin eylemi gerçekleştirip netice oluştuktan sonra suçtan kaynaklanan zararı pişmanlık duyup gidererek işlediği suçun etkilerini ortadan kaldırmasıyla uygulanabilecektir. Failin herhangi bir pişmanlık göstermediği olaylarda etkin pişmanlıktan yararlanması söz konusu değildir. Suçun teşebbüs aşamasında kalması durumunda etkin pişmanlık hükümleri uygulanamayacaktır⁸⁸. Bu durumda fail suçu işlediği sırada kendiliğinden icra hareketlerine son verirse ya da icra hareketlerini gerçekleştirdikten sonra suçun tamamlanmasını önlerse TCK'nın 36. maddesinde düzenlenen gönüllü vazgeçme kurumunun uygulanması söz konusu olabilecektir.

D. Suçun Özel Görünüş Şekilleri

1. Teşebbüs

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu teşebbüs hususunu 35. maddesinde hüküm altına alırken 765 sayılı Kanun'daki düzenlemenin aksine olarak eksik teşebbüs-tam teşebbüs ayrımı yapmamıştır⁸⁹. Yeni TCK sistematüğinde teşebbüsün unsurlarını; olayda suç işleme kastının olması, fail tarafından işlenmek istenen suçun icrasına yönelik olarak elverişli hareketlerle doğrudan doğruya başlanması ve suçun tamamlanamamasının failin elinde olmayan bir nedenden dolayı gerçekleşmesi olarak saymak mümkündür. Failin eylemi teşebbüs aşamasında kaldığında tamamlanan suça göre daha az cezaya hükmolunacaktır. Suçun tamamlanamayıp teşebbüs derecesinde kaldığı hallerde kişiye ceza verilirken hâkime geniş bir takdir alanı bırakılmıştır. Somut olay adaletinin sağlanabilmesi açısından bu yetkinin keyfilikten uzak bir biçimde meydana gelen zarar ve tehlikenin ağırlığına göre kullanılması gerekir.

Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesinde düzenlenen başkasına ait banka veya kredi kartının kullanılarak haksız yarar sağlanması suçu, yararın elde edildiği anda tamamlanacaktır. Fail tarafından elde edilen

87 YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7355-7358.

88 KOÇ, s. 118., YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7356.

89 TOZMAN, Önder, **Suç Teşebbüs**, Adalet Yayınevi, 2015, Ankara, s. 47.

bu yararın üzerinde tasarrufta bulunulması şart değildir⁹⁰. Suçun hareket kısmı başkasına ait kartın rıza dışı kullanılması, neticesi ise yararın elde edilmesi olduğu için; failin suça konu banka veya kredi kartını kullanması ancak elinde olmayan bir nedenden ötürü yararın sağlanamaması halinde suç teşebbüs aşamasında kalmış olacaktır⁹¹. Bu durumda TCK'nın 35/2. maddesi uyarınca faile verilecek cezayı hakim, meydana gelen zarar veya tehlikenin ağırlığına göre belirleyecektir.

2. İştirak

TCK'nın 245. maddesinin ilk fıkrasında hüküm altına alınan suç, iştirak durumu açısından farklı bir özellik göstermez. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 37., 38., 39., ve 40. maddelerinde düzenlenen iştirake ilişkin genel kurallar bu suç yönünden de uygulanacaktır.

Failler tarafından banka veya kredi kartı suç teşkil etmeyen bir şekilde ele geçirilerek kart hamilinin rızası dışında kullanılmak suretiyle yarar sağlanmışsa bu durumda sadece TCK m. 245/1'de öngörülen suça iştirak hali olacaktır; ancak kartın ele geçirilmesi farklı bir suçu oluşturuyor ise ve failerin iştirak iradesi bu suçu da kapsıyorsa o zaman hem kartın ele geçirilmesi için işlenen suç hem de TCK m. 245/1'de düzenlenen suç için iştiraken sorumluluk doğacaktır⁹². Kartı elinde bulunduran kişi, iştirak iradesi olmayan ve kartın hukuka aykırı olarak kullanılacağını bilmeyen başka bir kimseyi kartın kullanılması konusunda ikna ederse bu durumda kartı kullanan bu şahıs açısından suç oluşmayacaktır. Bu sonuca TCK'nın 37/2. maddesinde düzenlenen dolaylı faillik⁹³ kuralı ile de ulaşmak mümkündür⁹⁴.

3. İçtima

Fail tarafından gerçekleştirilen başkasına ait banka veya kredi kartının ele geçirilmesi ya da elde bulundurulması eylemi ayrı bir suç oluşturuyor (örneğin hırsızlık ya da dolandırıcılık gibi) ise, fail bu durumda gerçek içtima kuralları uyarınca hem gerçekleşen suç yönünden hem de TCK m. 245/1'de öngörülen suç bakımından cezalandırılacaktır. Bileşik suç

90 ERDOĞAN, s. 319.

91 ÖZBEK, s. 107.; ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1010.

92 OKUYUCU ERGÜN, s. 1074.

93 Türk Ceza Kanunu'nun 37/2. maddesi; "Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi de fail olarak sorumlu tutulur. Kusur yeteneği olmayanları suçun işlenmesinde araç olarak kullanan kişinin cezası, üçte birden yarısına kadar artırılır". şeklindedir.

94 ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1011.

hükümlerinin burada uygulanması mümkün değildir. Çünkü bileşik suçun olabilmesi için biri diğerinin unsuru ya da ağırlaştırıcı sebebi olan suçların kanunda açıkça belirtilmesi şarttır. TCK'nın 245/1. maddesi açısından bu koşul gerçekleşmemiştir⁹⁵. Bu kapsamda örneğin, ATM cihazına plastik düzenek yerleştirerek kartın sıkışmasını sağladıktan sonra, yardım bahanesiyle kart hamilinin şifrelerini öğrenerek kart sahibi ATM'den uzaklaştıktan sonra onun kartını yerinden alıp kart hamilinin hesabından para çekilmesi olayında, fail hem hırsızlık suçundan hem de TCK'nın 245/1. maddesinde belirtilen suçtan gerçek içtima kuralları uyarınca sorumlu olacaktır⁹⁶.

Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesinde düzenlenen suçun zincirleme suç şeklinde işlenmesi mümkündür. Fail başkasına ait banka veya kredi kartını ele geçirip, onun rızası olmadan bu kartı birden fazla kez kullanır ise aynı kişiye karşı olan eylemlerinden dolayı zincirleme suç hükümleri uygulanacaktır⁹⁷.

E. Yaptırım ve Soruşturma Usulü

TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen suçun cezası üç yıldan altı yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıdır. Cezası seçimlik olmayan bu suç açısından mahkemece, fail hakkında hem hapis hem de adli para cezasına hükmedecektir.

Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesinde düzenlenen suçun soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete tabi olmayıp resen soruşturma ve kovuşturma yapılacaktır. Ancak şahsi cezasızlık sebeplerinin varlığı halinde Cumhuriyet savcısı CMK'nın 171. maddesindeki takdir yetkisi çerçevesinde kamu davasını açmayabilecektir. TCK'nın 245. maddesinde öngörülen ceza miktarı dikkate alındığında, kovuşturma açısından görevli mahkeme asliye ceza mahkemesidir.

Türk Ceza Kanunu'nun 246. maddesi gereğince, inceleme konumuz olan başkasına ait banka veya kredi kartının kullanılarak haksız yarar sağlanması suçunun işlenmesi sonucunda yararına haksız menfaat sağlanan tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirine hükmolunacaktır. Tüzel kişiler hakkında uygulanabilecek güvenlik tedbirleri ise TCK'nın 60. maddesinde belirtilen iznin iptali ve müsadere tedbirleridir.

95 TANER, Fahri Gökçen, "Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu Bir Bileşik Suç mudur?", *AÜHF*, Y. 2007, C. 56, S. 2, s. 76-80.; KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 859.

96 OKUYUCU ERGÜN, s. 1074.

97 ŞAHBAZ, s. 2771., KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 861., ÖZBEK/DOĞAN/BACAĞIZ, s. 1012., YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7361.

III. BAŞKALARINA AİT BANKA HESAPLARIYLA İLİŞKİLENDİRİLEREK SAHTE BANKA VEYA KREDİ KARTININ ÜRETİLMESİ, SATILMASI, DEVREDİLMESİ, SATIN ALINMASI YA DA KABUL EDİLMESİ & SAHTE OLARAK OLUŞTURULAN VEYA ÜZERİNDE SAHTECİLİK YAPILAN BANKA YA DA KREDİ KARTINI KULLANMAK SURETİYLE YARAR SAĞLANMASI

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan; *“(2) Başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden kişi üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.*

(3) Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.” şeklindeki hükümlerle başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartının üretilmesi, satılması, devredilmesi, satın alınması ya da kabul edilmesi suçu ve sahte olarak oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan banka ya da kredi kartını kullanmak suretiyle yarar sağlanması suçu düzenlenmiştir.

Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartının üretilmesi, satılması, devredilmesi, satın alınması ya da kabul edilmesi suçu ile üçüncü fıkrada düzenlenen sahte olarak oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan banka ya da kredi kartını kullanmak suretiyle yarar sağlanması suçu birbirinden farklı suçlardır. Konu bütünlüğü açısından her iki suç tipi birlikte ele alınacak ancak aralarındaki farklılıklar belirtilmek suretiyle incelenecektir.

A. Suçla Korunan Hukuki Değer

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinin 2. ve 3. fıkralarında düzenlenen suçlarda korunan hukuki değer karma bir nitelik taşımaktadır. Konu ile ilgili olarak inceleme konumuz olan bu maddenin 1. fıkrasının değerlendirilmesi esnasında yapılan genel açıklamalar bu fıkralar açısından da geçerlidir. Bu suçlar ile hırsızlık, dolandırıcılık ve güveni kötüye kullanma suçlarında olduğu gibi malvarlığı değerleri koruma altına alınırken, diğer taraftan ise sahtecilik eylemlerine karşı

kamuya duyulan güven ve itibarın korunması, bilişim alanının güvenliği ile banka ve kredi kartlarına karşı güvenin sağlanması amaçlanmıştır⁹⁸.

B. Suçun Unsurları

1. Suçun Maddi Unsurları

a. Fail

Türk Ceza Kanunu'nun 245/2-3. maddesi açısından suçun failinin özel bir niteliği bulunmamaktadır. Bu maddenin belirtilen fıkralarındaki suçlar, faili açısından özgü suçlardan değildir. TCK'nın 245/2. fıkrasında düzenlenen suçun faili, sahte banka veya kredi kartını üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden kişidir. Gerçek kişiler bu suçun faili olabilirler. Ancak tüzel kişinin temsilcisi olarak yetkilendirilen kişinin gerçekleştirmiş olduğu suça konu hareketler neticesinde (örneğin sahte kart üretiminden dolayı) tüzel kişinin yarar sağlaması durumunda tüzel kişi hakkında güvenlik tedbiri uygulanabilecektir.

Türk Ceza Kanunu'nun 245/3. fıkrasında öngörülen suç yönünden eylemi gerçekleştiren kişi ise; sahte oluşturulan veya sahtecilik yapılan banka ya da kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veyahut başkasına yarar sağlayan kimsedir. Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinin ikinci fıkrası gereğince, başkalarının hesaplarıyla ilişkilendirerek sahte banka veya kredi kartı üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden kişi ile aynı maddenin üçüncü fıkrasındaki bu kartı kullanarak kendisi veya başkası için yarar sağlayan kişinin aynı kimse olması halinde, fail hem ikinci hem de üçüncü fıkra gereğince cezalandırılacaktır⁹⁹. Burada failin tek bir eyleminden söz edilemeyeceği için fikri içtima hükmü uygulanmayacaktır. TCK'nın 245. maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında düzenlenen suçlar birbirlerinin unsuru ya da ağırlaştırıcı nedeni olmayıp müstakil birer suç olarak öngörülmüştür.

b. Mağdur

Mağdur açısından değerlendirme yapıldığında TCK'nın 245/2. ve 3. fıkralarını ayrı ayrı incelemek gerekmektedir. TCK'nın 245/2. maddesi açısından yasal hüküm altına alınan sahte banka veya kredi kartı üretmek, satmak, devretmek, satın almak veya kabul etmek suçunun mağdurunun, doktrinde bazı yazarlar kartı çıkartmak yetkisine sahip

98 YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7337-7338., KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 862., ŞAHBAZ, 2762., ÖZBEK/DOĞAN/BACAĞSIZ, s. 1020.

99 YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7338.

ilgili banka veya finans kurumu olacağını belirtmişlerdir¹⁰⁰. Yargıtay uygulamasına bakıldığında da bu suçun mağdurunun, kart henüz kullanılmaya başlanmamış ise adına kart çıkarılan kişi değil banka veya kredi kartı çıkartma yetkisine sahip banka olacağı kabul edilmektedir¹⁰¹. Ancak doktrinde Yargıtay'ın bu uygulaması eleştirilerek bankanın yanında, sahte kartın ilişkilendirildiği banka hesabı sahibinin de, suçun mağduru olduğu yönünde görüş ileri sürülmüştür¹⁰². Bu hususta ayrıca suçun işlemesi sonucunda toplumu oluşturan herkesin mağdur olduğunu savunan görüş de bulunmaktadır¹⁰³. İnceleme konumuz olan suç bakımından mağdur olarak hem kamu idaresini hem de sahte banka veya kredi kartının ilişkilendirildiği banka hesabı sahibini kabul eden yazarlarda vardır¹⁰⁴. Kanaatimizce TCK'nın 245/2. maddesinde düzenlenen suç aslında tehlike suçu olarak düzenlenmiş olup maddede sayılan seçimlik hareketler fail tarafından yapıldığında herhangi bir zarar oluşmasa da zarar tehlikesi suçun varlığı için yeterlidir. Suça konu seçimlik hareketlerin gerçekleşmesiyle suç tamamlandığında bankada hesabı bulunan kişi doğrudan zarara uğramayacaktır, ancak kartı çıkaran banka veya finansal kuruluşun itibarı zedelenebilecektir. Kartın kullanılmaması hususu da dikkate alındığında TCK m. 245/2'de düzenlenen suç açısından mağdur konumunda olan, gerçekte kartı çıkartma yetkisine sahip olan ilgili banka ya da finansal kurumdur.

TCK'nın 245/3. maddesi açısından durum değerlendirildiğinde ise; sahte banka ve kredi kartını kullanarak kendisine yarar sağlama suçunun mağduru, kendisine ait banka ve kredi kartında sahtecilik yapıp kullanılan kartın hamili ile bu kartı üretme yetkisine sahip banka ya da finansal kurumdur¹⁰⁵. TCK m. 245/3 'teki suç tamamlandığında mağdur sıfatını, sahte kartın kullanılması sonucunda malvarlığında zarar meydana gelen bankada hesabı bulunan kişi ile sahte kartın gerçeğini çıkarmaya yetkili banka veya finans kuruluşu alacak ve fail hakkında açılan kamu davasının kovuşturma aşamasında her ikisi de katılan olabilecektir.

100 YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7339; ERDOĞAN, s. 338, DOĞAN, s. 190.

101 Yargıtay 11. Ceza Dairesi'nin 09.04.2009 tarih ve 2009/630 Esas-4067 Karar sayılı kararı; Yargıtay 11. Ceza Dairesi'nin 29.06.2010 tarih ve 2010/1587 Esas-7628 Karar sayılı kararı; Yargıtay 11. Ceza Dairesi'nin 21.04.2011 tarih ve 2010/4947 Esas- 2011/2148 Karar sayılı kararı. Kararlara UYAP ortamından ulaşılmıştır.

102 ÖZBEK, s. 109.

103 KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 863.

104 HAFIZOĞULLARI, Zeki/ÖZEN, Muharrem, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Toplama Karşı Suçlar**, 2016, Us-A Yayıncılık, Ankara, s. 462.

105 GERÇEKER, s. 4755., YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7339; KOÇ, s. 150.

c. Suçun Konusu

TCK'nın 245/2. maddesinde düzenlenen suçun maddi konusu, gerçek bir banka hesabıyla ilişkilendirilerek üretilen, satılan, devredilen, satın alınan, kabul edilen sahte banka veya kredi kartı ya da kartlarıdır. Burada TCK m. 245/1'den farklı olarak banka veya kredi kartının sahte olması gerekmektedir. Kart gerçek ise bu durumda ilk fıkrada belirtilen suç söz konusu olabilecektir¹⁰⁶.

TCK'nın 245/3. maddesinde düzenlenen suçun maddi konusu ise sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka ya da kredi kartıdır. Bu düzenleme tümüyle sahte olarak üretilen kartlar ile gerçek olarak üretilmesine rağmen üzerinde örneğin resim, isim, manyetik şerit değişikliği gibi çeşitli yollarla değişiklik yapılan kartları içerir¹⁰⁷. Bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen suç, birinci fıkrada öngörülen suçtan ayıran temel fark sahtecilik olgusudur¹⁰⁸.

d. Fiil ve Netice

Türk Ceza Kanunu'nun 245/2. maddesindeki suçun oluşabilmesi için fail tarafından başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartının üretilmesi, satılması, devredilmesi, satın alınması ya da kabul edilmesi fiilinin gerçekleşmesi gerekir¹⁰⁹. Bu suç seçimlik hareketli bir suç olarak öngörülmüştür. Bu seçimlik hareketlerden birinin, birkaçının ya da hepsinin bir arada gerçekleşmesi durumunda bile suç bir defa işlenmiş kabul edilecektir. Bu fıkrada düzenlenen suçun gerçekleşmesi için fail tarafından yapılan seçimlik hareketler neticesinde maddi yararın elde edilip edilmemesinin herhangi bir önemi yoktur. TCK m. 245/2. maddesinde belirtilen suçun oluşumu açısından; seçimlik olarak sayılan hareketlerin konusunu oluşturan banka ya da kredi kartının başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Başkalarına ait hesaplarla ilişkilendirilmeksizin belirtilen hareketlerden birisinin yapılması durumunda ise, bu suç işlenmiş olmayacaktır¹¹⁰.

Türk Ceza Kanunu'nun 245/2. maddesindeki suçla ilgili olarak failin hareketleri kanunda belirtilirken "üretme", "satma", "devretme", "satın

106 ERDOĞAN, s. 338; ÖZBEK, s. 109., ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1015.

107 DOĞAN, s. 200-201., YILDIZ, s. 289.

108 ÖZBEK, s. 112., ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1021.

109 ERDOĞAN, s. 295; DÜLGER, *Bilişim* 2014, s. 446; DOĞAN, s. 185.

110 OKUYUCU ERGÜN, s. 1077., ŞAHBAZ, s. 2768.

alma” veya *“kabul eden”* şeklinde sayılmış ancak *“bulundurma”* hareketine yer verilmemiştir. Sahte banka veya kredi kartının bulundurulmasının TCK’nın 245/2. maddesinde düzenlenen suç oluşturup oluşturmayacağı açık olmayıp bu durum ceza hukukunun temel kuralı olan suçta ve cezada kanunilik ilkesine aykırıdır. Kanun metninde sayılmayan *“bulundurma”* eylemi *“kabul etme”* kavramı içerisinde değerlendirilebilir ancak her zaman bu iki kavram birbirini karşılamayabilecektir. Failin sahte banka veya kredi kartını kabul etme kastının olmadığı durumlarda; örneğin eve misafir olarak gelen kişinin unuttuğu kartın, ev sahibi tarafından bu kişiye ulaştırılması aşamasına kadar olan süreçte ev sahibi olan kimse açısından bu suç oluşmayacaktır. Nasıl ki kanun koyucu TCK’nın 191. maddesindeki düzenlenen suçta konu eylemleri sayarken *“kabul etmek”* veya *“bulundurmak”* şeklinde ayrı ayrı her iki kavram da yer vermiş ise TCK’nın 245/2. maddesine de bulundurma kavramını ekleyerek bu konuda oluşabilecek tereddütleri gidermelidir.

Türk Ceza Kanunu’nun 245/3. maddesindeki suçun oluşabilmesi için failin; sahte olarak oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan banka ya da kredi kartının kullanılması yoluyla kendisine veya başka bir kimseye yarar sağlaması fiilini işlemesi gerekir¹¹¹. Bu suç açısından sadece kartın kullanılması yeterli olmayıp, aynı zamanda kartın kullanılması suretiyle yarar sağlanmış olması da gereklidir. Suçun hareket kısmı kartı kullanmak, netice kısmı ise yarar sağlamaktır¹¹². Failin yarar üzerinde tasarruf edebilme imkânına sahip olması suçun tamamlanması için yeterlidir. Suçun oluşumu bakımından failin hesabına aktardığı paraları bizzat alması şart değildir. Sahteciliğin ne şekilde gerçekleştiği ise bu suç açısından önemli değildir¹¹³.

2. Suçun Manevi Unsuru

Türk Ceza Kanunu’nun 245/2. maddesinde düzenlenen suç, kasten işlenebilen bir suçtur. Fail tarafından gerçekleştirilen eylemin bilerek ve istenerek yapılması yeterlidir. Bu suçun oluşumu açısından madde metninde özel bir saike yer verilmediği için suçun olası kasıt ile de işlenmesi mümkündür. Fail; ürettiği, sattığı, devrettiği, kabul ettiği ya da satın aldığı kartın başka kişilere ait hesaplarla ilişkilendirilen sahte bir kart olduğunu bilmelidir¹¹⁴.

111 DÜLGER, *Bilişim 2014*, s. 446; DOĞAN, s. 198.; KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 868.

112 ÖZBEK, s. 112.; ÖZBEK/DOĞAN/BACAĞSIZ, s. 1021.

113 DOĞAN, s. 198.

114 ERDOĞAN, s. 339., ÖZBEK/DOĞAN/BACAĞSIZ, s. 1018., KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 865., SOYASLAN, *Özel Hükümler*, s. 665.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 245/3. maddesindeki suçun manevi unsurunun gerçekleşebilmesi için kastın yeterli olup olmadığı hususu tartışmalıdır. Doktrinde ağırlıklı görüş bu suç açısından failin eylemini bilerek ve isteyerek gerçekleştirmesini yeterli kabul etmiştir¹¹⁵. Diğer görüşü savunanlar ise failin özel kasta sahip olması gerektiğini belirtmişlerdir. Suçun oluşumu açısından yarar sağlama özel kastının varlığı aranmaktadır. Failin başkasına ait olduğunu bildiği banka ya da kredi kartını kullanarak veya kullandırarak mağdurun rızası bulunmadığını bilmesi ve buna rağmen isteyerek yarar elde etmesi gerekmektedir¹¹⁶. Kanaatimizce TCK m. 245/3 açısından genel kast aranmaktadır. Failin, banka veya kredi kartının sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir kart olduğunu bilmesi ve bu kartı kullanarak yarar elde etmeyi istemesi yeterlidir. Bu suç açısından failin özel bir kastla hareket ederek, suça konu eylemi gerçekleştirmesine gerek yoktur.

3. Hukuka Aykırılık Unsuru

Türk Ceza Kanunu'nun 245/2 ve 3. maddesinde düzenlenen suçlar yönünden ağırlıklı olan görüşe göre, kartların kişiye özel olması ve ancak bankalardan temin edilebilme özellikleri nedeniyle hukuka uygunluk nedeni bulunmamaktadır¹¹⁷. Buna karşın konuyla ilgili diğer bir görüş ise burada genelleme yapmanın yanlış olacağını, örneğin organize suç örgütü hakkında yapılan soruşturma sırasında gizli soruşturmacının kullanılabilmesi maksadıyla sahte kart üretilmesi ve bu sahte kartın kullanılması halinde suçun oluşmayacağını belirtmektedir¹¹⁸. Kanaatimizce bu suçlar açısından hukuka uygunluk nedenlerinin oluşabilmesi çok zordur. Ancak yine de herhangi bir şekilde genelleme yapılmadan her somut olayın kendi koşulları içerisinde değerlendirilmesi gerekir.

C. Suça Etki Eden Sebepler

Türk Ceza Kanunu'nun 245/2 ve 3. maddesinde düzenlenen suçlar bakımından suça etki eden herhangi bir neden bulunmamaktadır. Hâkim somut olaydaki şartları değerlendirdikten sonra TCK'nın 62. maddesinde

115 DÜLGER, s. 488; ERDOĞAN, s. 351; DOĞAN, s. 201; ESEN, s. 648., ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1022., KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 869., SOYASLAN, *Özel Hükümler*, s. 666.

116 ŞAHBAZ, s. 2770., KARAGÜLMEZ, s. 337.

117 ÖZBEK, s. 111., KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 865- 869., ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1018-1022.

118 ERDOĞAN, s. 339.

öngörülen takdiri indirim nedenlerini uygulayarak adil bir şekilde sonuç cezayı belirleyecektir.

D. Suçun Özel Görünüş Şekilleri

1. Teşebbüs

Türk Ceza Kanunu'nun 245/2. maddesinde düzenlenen suçun teşebbüse uygun olup olmadığı hususu tartışmalıdır. Bir görüş bu suçun teşebbüse uygun olmadığını belirtmiştir¹¹⁹. Buna karşılık baskın olan diğer görüş sahipleri ise bu suçun sırf hareket suçu olduğunu, kural olarak teşebbüsün mümkün olmadığını, suçun sahte banka veya kredi kartını üretme, satma, devretme, satın alma ya da kabul etme anında gerçekleşeceğini, ancak hareketin kısımlara ayrılabilirdiği hallerde teşebbüsün mümkün olacağını ileri sürmektedirler¹²⁰. Kanaatimizce bu suça teşebbüs oldukça zordur. Ancak bazı istisnai durumlarda failin hareketlerinin ayrılabilmesi koşuluyla teşebbüs söz konusu olabilir. Bu durumda fail, sahte banka veya kredi kartı üretirken elinde olmayan sebeplerle eylemini tamamlayamadığında suç teşebbüs halinde kalacaktır.

Türk Ceza Kanunu'nun 245/3. maddesinde düzenlenen sahte banka veya kredi kartlarının kullanılarak yarar sağlanması suçu, teşebbüse elverişli bir suçtur. Fail bu suçu işlemek için icra hareketlerine başlar ancak elinde olmayan nedenlerle onları tamamlayamaz ise veya icra hareketlerini tamamlamasına rağmen yararı elde edememiş olursa suç teşebbüs aşamasında kalmış olacaktır¹²¹.

2. İştirak

Türk Ceza Kanunu'nun 245/2. maddesinde düzenlenen suç iştirak açısından herhangi bir özellik göstermemektedir. Bu suça iştirakin her çeşidi mümkündür¹²². Belirtelim ki, bir kişi kartı sahte olarak üretse, diğer kişi satsa, bir başkası alsın ya da birisi devredip diğeri kabul etse bu durumda iştirak söz konusu olmayıp her bir failin eylemi müstakilen suç teşkil edecektir. Ancak bu eylemlerin yapılması hususunda ilk baştan

119 ESEN, s. 650.

120 ERDOĞAN, s. 339-340; YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7359., KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 865., SOYASLAN, *Özel Hükümler*, s. 665., ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1018.

121 ESEN, s. 649; YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7359, ERDOĞAN, s. 352-353., ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1023., SOYASLAN, *Özel Hükümler*, s. 667.

122 YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7360-7361; ERDOĞAN, s. 340-341., KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 865.

itibaren failer anlaşmış iseler, eylemlerin hepsinden faillerin tamamı iştirak halinde sorumlu olacaklardır. Failin aynı sahte kartı üretmesi, satması ya da devretmesi durumunda ise seçimlik hareketli bir suç söz konusu olduğu için faile bir kere ceza verilecektir¹²³.

Türk Ceza Kanunu'nun 245/3. maddesinde öngörülen sahte banka veya kredi kartlarının kullanılarak yarar sağlanması suçu, iştirak bakımından farklı bir özellik taşımayıp, bu suça genel hükümler uyarınca iştirakin her türü mümkündür¹²⁴. Sahte kartı kullanan kişi ile bu kullanım sayesinde yarar sağlayan kişilerin aynı kimseler olması şart değildir¹²⁵. Suçun bir örgütün faaliyetleri çerçevesinde işlenmesi durumunda, fail hem TCK'nın 245/3. maddesi uyarınca hem de TCK'nın 220. maddesi gereğince cezalandırılacaktır.

3. İctima

Türk Ceza Kanunu'nun 245/2. maddesinde yasal hüküm altına alınan suç bakımından, fail kartı üretmiş, satmış, devretmiş, satın almış veya kabul etmiş ise, burada suçun mağduru banka olduğundan; kaç farklı bankanın kartı varsa, o kadar suç oluşacaktır. Aynı bankaya ait birden fazla kartın olması durumunda ise, bu bankalar ile ilgili olarak kendi içinde zincirleme suç hükümlerinin uygulanması söz konusu olacaktır¹²⁶. Burada kredi kartının sahte olarak üretilmesi eylemi suç haline getirilerek, özel bir sahtecilik suçu oluşturulduğundan, failin eylemi artık özel belgede sahtecilik olarak nitelendirilemez¹²⁷. Kredi kartı sözleşmesinde sahtecilik yapılması durumunda ise failin eylemi bu madde kapsamında değil, 5464 sayılı Kanun'un 37/2. maddesi kapsamında değerlendirilecektir.

Türk Ceza Kanunu'nun 245/3. maddesinde düzenlenen, sahte banka ya da kredi kartını kullanmak suretiyle yarar sağlama suçu da, kart sayısınca oluşacaktır. Bu kartların hepsinin aynı kişiye ait olup olmamasının bir önemi yoktur. Burada önemli olan kart sayısıdır. Fail farklı bankalara ait sahte kartları kullanarak yarar elde ederse farklı suç işleme kastıyla hareket etmiş olacak ve farklı mağdurların malvarlıklarında zarar oluşacaktır. Fail tarafından farklı bankalara ait sahte kartlar kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen her eylem ayrı bir suç oluşturacak ve buna göre

123 ÖZBEK, s. 7361., ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1018.

124 ESEN, s. 650., ŞAHBAZ, s. 2771.

125 TAŞDEMİR, s. 345.

126 YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7363.

127 ÖZBEK, s. 111., ÖZBEK/DOĞAN/BACAKSIZ, s. 1019.

cezalandırılacaktır¹²⁸. Ancak aynı kart birden fazla defa kullanılarak yarar sağlanırsa o zaman zincirleme suç hükümleri uygulanabilecektir, burada kartla alışveriş yapılan işyerinin birden çok ve farklı kişilere ait olmasının önemi yoktur¹²⁹.

Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinin 2. ve 3. fıkralarında düzenlenen suçlar ayrı ayrı değerlendirilir; bu suçlar arasında fikri içtima kuralları geçerli değildir¹³⁰. Fail, sahte banka veya kredi kartını üretir ve aynı zamanda bu sahte olarak ürettiği kartı kullanırsa o zaman failin gerçek içtima hükümleri uyarınca hem TCK'nın 245/2. maddesi hem de TCK'nın 245/3. maddesi uyarınca cezalandırılması söz konusu olacaktır¹³¹.

E. Yaptırım ve Soruşturma Usulü

TCK'nın 245/2. maddesinde düzenlenen suçun cezası üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adlî para cezasıdır. Ceza açısından seçimlik olmayan bu suç için fail hakkında mahkemece hem hapis hem de adli para cezasına hükmedilecektir.

TCK'nın 245/3. maddesinde öngörülen suçun cezası ise dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adlî para cezasıdır. Bu suç bakımından da fail hakkında mahkemece hem hapis hem de adli para cezasına hükmedilecektir.

Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında düzenlenen suçların soruşturulması ve kovuşturulması şikayete tabi olmayıp resen soruşturma ve kovuşturma yapılacaktır. TCK'nın 245. maddesinde öngörülen ceza miktarı dikkate alındığında, kovuşturma açısından görevli mahkeme asliye ceza mahkemesidir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Banka veya kredi kartları, günümüzde birçok alanda temel ödeme aracı haline gelerek yaşantımızda adeta vazgeçilmez bir sosyo-ekonomik olgu durumunu almıştır. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de banka ya da kredi kartlarının kullanımı oldukça yaygınlaşmıştır. Kişilerin malvarlıkları üzerinde doğrudan tasarruf imkanı veren bu kartların kötüye kullanılmasına yönelik eylemlerin sayısı da son zamanlarda hızlı

128 SOYASLAN, *Özel Hükümler*, s. 667.

129 YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7364.

130 YILMAZ, *Siber Suçlar*, s. 371.

131 KOCA/ÜZÜLMEZ, s. 866., YAŞAR/GÖKCAN/ARTUÇ, s. 7364.

artış göstermiştir. Kartlı ödemeler sisteminin kendine özgü yapısı ve hızla gelişen bilişim teknolojisiyle olan yakın ilişkisinden dolayı yasa koyucu, bu alanın işleyişinin güvenli olarak sürmesi ve kişi ya da finansal kurumların maddi zarara uğramaması için banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunu Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinde yeni bir suç tipi şeklinde özel olarak düzenlenmiştir.

Türk Ceza Kanunu'nun "*Bilişim Alanında Suçlar*" başlıklı 10. bölümünde düzenlenen 245. maddesinin başlığı "*Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması*" olsa da aslında bu maddenin 1., 2. ve 3. fıkralarında korudukları hukuksal değerler, unsurları, maddi konuları ve eylemlerin karşılığında öngörülen yaptırımları birbirinden farklı olan üç ayrı suç tipi öngörülmüştür. Bu suçların işlenmesi sırasında bilişim sistemlerinin normal işleyiş düzenlerini bozan ya da engelleyen herhangi bir eylem söz konusu olmayıp; bu suçlar aslında bilişim sistemlerine yönelik olarak işlenmemektedir. Bilişim sistemi bu maddenin birinci ve üçüncü fıkralarında öngörülen suçlar açısından "*vasıta*" mahiyetindedir ve herhangi bir suçun bilişim sistemi aracılığıyla işlenmiş olması bu suçu "*bilişim suçu*" haline getirmeyecektir. Kaldı ki inceleme konumuz olan maddenin ikinci fıkrasında düzenlenen suçun işlenebilmesi açısından bilişim sisteminin araç olarak kullanılmasına dahi gerek yoktur. TCK'nın 245. maddesinde hüküm altına alınan üç farklı suç tipinin özelliği, aslında banka ve kredi kartlarının kullanılmasına ilişkin kartlı ödemeler sistemine yönelik olmalarıdır. Bu suçlarla korunan hukuksal değerler de göz önünde bulundurulduğunda Türk Ceza Kanunu sistematigi açısından 245. maddenin düzenlendiği yer uygun değildir. Bu nedenle aslında Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinde hüküm altına alınan bu suça konu fiillerin, suç konusunun bağlantılı olduğu kartlı ödemeler sistemi ile beraber ele alınarak; bu sistemin etkin şekilde çalışmasını amaçlayan, kart hamili, kart çıkaran banka veya finans kurumları ile üye işyerleri arasındaki ilişkileri düzenleyen, banka ve kredi kartlarının tanımlarının yapılarak kartlı ödemeler sistemi içerisinde gerçekleşen bazı suçların da yer aldığı 5464 sayılı Banka ve Kredi Kartları Kanunu'nda düzenlemesi daha uygun olacaktır.

TCK'nın 245. madde metni incelendiğinde yukarıda belirtilen suçların oluşabilmesi için öncelikli olarak kartın failin kendisine ait olmaması, başkasına ait olması gerekmektedir. Failin kendisine ait kartı ile yine kendisinin başka bir hesabını ilişkilendirmek suretiyle maddede belirtilen eylemleri gerçekleştirmesi halinde atılı suç unsurları itibariyle oluşmayacaktır. Ayrıca banka ve kredi kartı dışındaki kartlar ile, örneğin

telefon kartı, mağaza kartı, doğalgaz kartı, su kartı gibi kartlar üzerinde başka suçlar işlenebilir ancak TCK'nın 245. maddesinde öngörülen suç işlenemez.

Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinin ilk fıkrasında, her ne surette elde edilmiş olursa olsun, başkasına ait gerçek bir banka veya kredi kartını elinde bulunduran kimsenin, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası bulunmadan, o kartı kullanarak veya kullandırarak kendisine veya başkasına çıkar sağlaması eylemi düzenlenmiştir.

Türk Ceza Kanunu'nun 245/2. maddesinde ise fail tarafından başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek, sahte banka veya kredi kartının üretilmesi, satılması, devredilmesi, satın alınması ya da kabul edilmesi fiili suç olarak öngörülmüştür.

Sahte olarak oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan banka ya da kredi kartının kullanılması yoluyla failin kendisine veya başka bir kimseye yarar sağlaması eylemi ise Türk Ceza Kanunu'nun 245/3. maddesinde hüküm altına alınmıştır. Bu suç açısından sadece kartın kullanılması yeterli olmayıp, aynı zamanda kartın kullanılması suretiyle yarar sağlanmış olması da gereklidir. Suçun hareket kısmı kartı kullanmak, netice kısmı ise yarar sağlamaktır.

5464 sayılı Banka ve Kredi Kartları Kanunu'nda kredi kartının tanımı yapılırken fiziki varlığı bulunmayan kart numarasının da kredi kartı kapsamında olacağı açıkça belirtilmişken; banka kartları ile ilgili olarak bu şekilde bir tanımlama yapılmamıştır. Fail tarafından banka kartının fiziki varlığı kullanılmadan sadece kartın bilgileri kullanılarak hukuka aykırı yarar sağlanması durumunda TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen suç oluşmayacaktır. Failin bu eylemi gerçekleştirmesi halinde somut olayın özelliklerine göre TCK'nın 244/4, 142/2-e, 158/1-f ya da 158/1-l maddelerinin uygulanması söz konusu olabilecektir. Halbuki fail, fiziki varlığı olmayan kredi kartı numarasını mağdurun rızası dışında kullanarak da bu suçu işleyebilmektedir. Bu durum ceza yargılaması sırasında adil bir sonuca ulaşılmasına engeldir ve failler arasında ceza adaleti açısından orantısızlık oluşturabilecektir. 5464 sayılı Yasa da yapılacak değişiklikle banka kartları açısından da "*fiziki varlığı bulunmayan kart numarası*" şeklindeki bir ifade eklenerek bu husustaki eksiklik giderilebilir.

Gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu açısından Türk Ceza Kanunu'nun 245/4. maddesinde malvarlığına

karşı olan suçlarda olduğu gibi failin belirli akrabalık ilişkileri şahsi cezasızlık sebepleri olarak öngörülmüştür. Özellikle kayın hısımlığı açısından değerlendirme yapıldığında bu hısımlığın evlilik ile kurulmasından sonraki süreçte evliliğin ortadan kalkması halinde bile kayın hısımlığına dayanan üstsoy-altsoy ilişkisi nedeniyle kanunda öngörülen şahsi cezasızlık nedeni uygulanacaktır. Eşler arasındaki evlilik ilişkisi sona erdiğinde ya da evlilik birliği devam etmesine rağmen eşler arasında ayrılık kararı verildiğinde eşlerin birbirlerine karşı TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen eylemi gerçekleştirmeleri halinde cezalandırılmalarına rağmen; kayın hısımlığına dayalı altsoy-üstsoy ilişkisi sebebiyle şahsi cezasızlık nedeninin uygulanması ceza adaletine uygun düşmemektedir. Kardeşler arasında bu suçun işlenmesi durumunda şahsi cezasızlık nedeninin uygulanabilmesi bakımından *"aynı konutta yaşama"* koşulunun aranmaktayken kayın hısımlık ilişkisinin bu kadar geniş tutulması yerinde değildir. Bu nedenle TCK'nın 245/4. fıkrası yeniden ele alınarak, kanun koyucu tarafından bu sorun ceza adaletine uygun şekilde giderilmelidir. Ayrıca belirtilmelidir ki bu suç ile ilgili olarak yalnızca şahsi cezasızlık nedenlerine yer verilmiş olup, TCK'nın 167/2. fıkrasında olduğu gibi bazı akrabalık ilişkileri cezada indirim nedeni olarak belirtilmemiştir. Kanaatimizce bu husus önemli bir eksikliklerdir. Bu fıkra benzer bir hükmün de TCK'nın 245. maddesine eklenmesi suretiyle eksikliğin giderilmesi isabetli olacaktır.

Kanaatimizce Türk Ceza Kanunu'nun 245/1. maddesinde düzenlenen suça konu eylem açısından değerlendirme yapıldığında diğer bir önemli yasal eksiklik ise; bu suçun hukuki bir ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacı ile işlenmesi durumunda fail hakkında uygulanacak ceza yaptırımında indirim yapılmaması ya da kovuşturma şartı olarak şikayet hususunun dikkate alınmamasıdır. Özellikle öngörülen cezaların alt sınırı çok daha yüksek olan nitelikli hırsızlık ve yağma suçlarında bu hususla ilgili düzenlemeler dikkate alındığında bu eksikliğin giderilmesi ceza adaleti açısından önem taşımaktadır. Kanun koyucu bu suç bakımından geçerli olacak şekilde TCK'nın 144/1-b maddesindeki hükme atıf yaparak ya da müstakilen ayrı bir düzenlemeyi TCK'nın 245. madde metnine ekleyerek eksikliği giderebilecektir.

Banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu açısından değinilmesi gereken diğer bir husus ise; Türk Ceza Kanunu'nun 245/2. maddesinde failin suça konu olan hareketleri belirtilirken *"üretme"*, *"satma"*, *"devretme"*, *"satın alma"* veya *"kabul etme"* şeklinde sayma yapılmış fakat *"bulundurma"* hareketine yer verilmemiştir. Sahte banka

veya kredi kartının bulundurulmasının, TCK'nın 245/2. maddesinde düzenlenen suçu oluşturup oluşturmayacağı açık olmayıp bu durum ceza hukukunun temel kuralı olan suçta ve cezada kanunilik ilkesine aykırıdır. Kanun metninde sayılmayan "bulundurma" eylemi "kabul etme" kavramı içerisinde değerlendirilebilir ancak her zaman bu iki kavram birbirini tam olarak karşılamayacaktır. Failin sahte banka veya kredi kartını kabul etme kastının olmadığı durumlarda; örneğin eve misafir olarak gelen kişinin unuttuğu kartın, ev sahibi tarafından bu kişiye ulaştırılması aşamasına kadar olan süreçte ev sahibi olan kimse açısından bu suç oluşmayacaktır. Nasıl ki kanun koyucu TCK'nın 191. maddesinde düzenlenen suça konu eylemleri sayarken "kabul etmek" veya "bulundurmak" şeklinde ayrı ayrı her iki kavrama da yer vermiş ise TCK'nın 245/2. maddesine de "bulundurma" kavramını ekleyerek bu konuda oluşabilecek tereddütleri giderebilecektir.

Banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun işlenmesinin önlenmesi ve bu suçu işleyen failerin yakalanarak yargılandıktan sonra haklarında adil bir ceza yaptırımının uygulanabilmesi için yalnızca ulusal mevzuat çerçevesinde ülke içinde mücadele yeterli olmayıp; uluslararası boyutta da ülkeler arasında işbirliği yapılması gerekmektedir. Bu suç işlendiğinde birçok ülkede eylem sonuçları itibariyle etkisini gösterebilmektedir. Bazı durumlarda failin gerçekleştirdiği fiilin neticesi yalnızca bir ülkede ortaya çıkmakla kalmayıp birçok ülke açısından soruşturulması ve kovuşturulması gereken bir durum olmaktadır. Özellikle kart ticareti şeklinde gerçekleştirilen kart sahteciliğine ilişkin olaylarda, Türkiye'de hiçbir şubesi olmayan yabancı bankaların müşterisi olan kişilere ait bilgilerin kopyalanması suretiyle sahte kartların oluşturulması ve bu kartların kullanılması eylemleriyle karşılaşmaktadır. Bu kapsamda suçla etkili şekilde mücadele edilebilmesi açısından günümüzde ülkelerarası işbirliği zorunlu bir hal almıştır.

KAYNAKLAR

AKARSLAN, Hüseyin, **Bilişim Suçları**, Seçkin, 2012, Ankara.

AKBULUT, Berrin, **Bilişim Alanında Suçlar**, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 2. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.

AKBULUT, Berrin BOZDOĞAN, "Bilişim Suçları", **Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Y. 2000, C. 8, S. 1-2.

AKINCI, Hatice/ALIÇ, A. Emre/ER, Cüneyd, **Türk Ceza Kanunu ve Bilişim Suçları İnternet ve Hukuk**, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2004, İstanbul.

APAYDIN, Cengiz, **Bilişim Suçları ve Bilişim Ceza Hukuku**, Acar Matbaacılık, İstanbul, 2017.

ARTUK, Mehmet Emin/GÖKCEN, Ahmet/YENİDÜNYA, A.Caner, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Yenilenmiş Gözden Geçirilmiş 8.Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.

ARTUK, M. Emin/GÖKCEN, Ahmet, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Yenilenmiş Gözden Geçirilmiş 11. Baskı, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.

AYDIN, Emin D., **Bilişim Suçları ve Hukukuna Giriş**, Ankara, Doruk Yayınları, 1992.

AYDIN, Nurullah, **Türk Suç ve Ceza Hukuku Genel ve Özel Hükümler**, 2. Basım, Adalet Yayınevi, Ankara, 2009.

BAŞ, Eylem, **Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu**, Yetkin Yayınları, 2015.

BAYRAKTAR, Köksal, **Banka ve Kredi Kartlarının Doğurduğu Ceza Hukuku Sorunları**, Prof. Dr. Kemal Oğuzman'ın Anısına Armağan, Beta, 2000, İstanbul.

CARLO Sarzana di S. Ippolito, "Bilişim Alanındaki Yeni Teknolojilerin Hukuksal Yansıması, İtalya'daki Durum", Çev.: Vesile SONAY Daragenli, İÜHFİM Prof. Dr. Türkan Rado'ya Armağan Sayısı, Y. 1997, C. 55, S. 3.

CENTEL, Nur/ZAFER,Hamide/ÇAKMUT,Özlem, **Türk Ceza Hukukuna Giriş Yenilenmiş ve Gözden Geçirilmiş 10. Bası**, Beta, 2017, İstanbul.

DEĞİRMENCİ, Olgun, "Ceza Hukuku Açısından Kredi ve Banka Kartları", **Legal Hukuk Dergisi**, Y. 2003, S. 3.

DOĞAN, Ramazan, **5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Bilişim Suçları**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2014.

DONAY, Süheyl, **Türk Ceza Kanunu Şerhi**, Beta, İstanbul, 2007, s. 355

DÖNMEZER, Sulhi, **Kişilere ve Mala Karşı Cürümler**, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş Onaltıncı Bası, İstanbul, 2001.

DÜLGER, Murat Volkan, **Bilişim Suçları**, Seçkin, Ankara, 2014, s. 73(Bilişim 2014).

DÜLGER, Murat Volkan, **Bilişim Suçları**, Seçkin, Ankara, 2004, s. 251 (Bilişim 2004).

EKER, Ö. Umut, "Türk Ceza Hukuku'nda Bilişim Suçları", **TBB Dergisi**, Y. 2006, S. 62.

ERDOĞAN, Yavuz, **Türk Ceza Kanunu'nda Bilişim Suçları**, Legal, 2012.

ERGÜN, İsmail, **Siber Suçların Cezalandırılması ve Türkiye'de Durum**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2008.

ESEN, Sinan, **Anlatımlı ve İçtihatlı Malvarlığına Karşı Suçlar- Belgede Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar**, Adalet Yayınevi, 2007.

GERKÇEKER, Hasan, **Yorumlu&Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Güncellenmiş 2. Baskı**, Seçkin, 2014.

GÜL, Ahmet, **Doğrudan-Dolaylı Bilişim Suçları**, Seçkin, Ankara, 2016.

GÜNARSLAN, Yüksel, **Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu**, Seçkin, 2017, Ankara.

HEİNRIÇ Bernd, **Ceza Hukuku Genel Kısım-I**, Editör: ÜNVER, Yener, Adalet yayınevi, 2014, Ankara.

HAFIZOĞULLARI, Zeki/ÖZEN, Muharrem, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler Topluma Karşı Suçlar**, 2016, Us-A Yayıncılık, Ankara.

İLHAN, Abdulkadir/EREL, Kemalettin/FAZLA, Yüksel/ÖRER, Fatma Betül/ÇAKIL, Dursun/KÖSE, Mehmet/HALİTOĞLU, Coşkun/BOZOĞLU, Süleyman/KURŞUN, Ömer Faruk/KIR, Oğuzhan, **Yargıtay Ceza Genel Kurul Kararları (2005-2015)**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.

KARAGÜLMEZ, Ali, **Bilişim Suçları ve Soruşturma – Kovuşturma Evreleri**, Seçkin, 2013.

KATOĞLU, Tuğrul, *“Banka ve Kredi Kartlarının Kullanımı İle İlgili Suçlar”*, **Hukuki Açıdan Banka Kartı ve Kredi Kartı Sempozyumu**, 23-25 Ekim 2009, Bankalara arası Kart Merkezi (BKM) Yayını.

KETİZMEN, Muammer, **Türk Ceza Hukukunda Bilişim Suçları**, Adalet Yayınevi, 2008.

KOÇ, Ziya, **TCK’nın 245. Maddesinde Düzenlenen Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması**, XII Levha Yayınları, İstanbul, 2011.

KOCA, Mahmut/ÜZÜLMEZ, İlhan, **Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler**, Gözden Geçirilmiş ve Güncellenmiş **4. Baskı**, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2017.

KURT, Levent, **Açıklamalı-İçtihatlı Tüm Yönleriyle Bilişim Suçları ve Türk Ceza Kanunundaki Uygulaması**, Seçkin, 2005, Ankara.

MAHMUTOĞLU, Fatih Selami, *“Karşılaştırmalı Hukuk Bakımından İnternet Søjelerinin Ceza Sorumluluğu”*, **İÜHFİM**, İstanbul, Y. 2001, C. 60, S. 1-2.

MALKOÇ, İsmail, **Açıklamalı – İçtihatlı 5237 Sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu**, C. 2, Malkoç Kitabevi, Ankara, 2008.

NUHOĞLU, Ayşe, **Ceza Hukukunda Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması**, Analiz Basım Yayın, İstanbul, 2002.

OKUYUCU ERGÜN, Güneş, *“Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması”*, **Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan**, s. 1067, <http://e-dergi.marmara.edu.tr/maruhad/issue/viewFile/5000001567/5000000641> Erişim Tarihi: 25.11.2016.

ÖNDER, Ayhan, **Şahıslara ve Mala Karşı Cürümler ve Bilişim Alanında Suçlar**, Filiz Kitabevi, İstanbul, 1994.

ÖZBEK, Veli Özer, *“Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”*, **9-10 Ekim 2008 Yargıtay Bilişim Hukuku Konferansı**, Yargıtay Başkanlığı Yayını, Ankara.

ÖZBEK, Veli Özer/DOĞAN, Koray/BACAKSIZ, Pınar, **Türk Ceza Kanunu Özel Hükümler, Genişletilmiş ve Güncellenmiş 14. Baskı**, Seçkin, Ankara, 2019.

Özbek, Veli Özer, *“Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu(TCK m.245)”*, **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C.9, Özel Sayı, İzmir, 2007, s. 1034.

ÖZDİLEK, Ali Osman, **Uygulamadan Örnek Olaylarla Bilişim Suçları Ve Hukuku**, Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2006.

ÖZEN, Mustafa, **Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2017.

PALLI, Hayati, **Türk Hukukunda ve Mukayeseli Hukukta Bilişim Suçları**, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri, 2008.

SANKUR, Bülent/ISTEFANOPULOS, Yorgo, **Elektrik Elektronik Bilgisayar Mühendisliği Terimler Sözlüğü**, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1997.

SOYASLAN, Doğan, **"Bilişim Alanında Suçlar"**, Prof. Dr. Mualla Öncel'e Armağan, C. 2, Ankara, 2009.

SOYASLAN, Doğan, **Ceza Hukuku Özel Hükümler Güncelleştirilmiş 11. Baskı**, Yetkin Yayınları, 2016, Ankara.

SUNGUR, İlhan, **Türkiye'de Banka ve Kredi Kartları Operasyonlarının Hukuki Çerçevesi**, Bankalararası Kart Merkezi Yayınları, İstanbul, 2013.

TANER, Fahri Gökçen, "Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu Bir Bileşik Suç mudur?", **AÜHFD**, Y. 2007, C. 56, S. 2.

TAŞDEMİR, Kubilay, **Bilişim, Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması ve Dolandırıcılık Suçları**, Ankara, 2009.

TAŞKIN, Şaban Cankat, **Bilişim Suçları**, Beta, Bursa, 2008.

TEOMAN, Ömer, **Hukuki Yönden Kredi Kartı Uygulaması 2. Bası**, İstanbul, 1996.

TEZCAN, Durmuş/ERDEM, Mustafa Ruhan/ÖNOK, R. Murat, **Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku Güncellenmiş 17. Baskı**, Seçkin, Ankara, 2019.

TOZMAN, Önder, **Suçta Teşebbüs**, Adalet Yayınevi, 2015, Ankara.

ÜNVER, Yener, **İnternetteki Suçlar ve Suçun İnternetteki Takibi**, Seçkin, 2014.

YAŞAR, Osman/GÖKCAN, Hasan Tahsin/ARTUÇ, Mustafa, **Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu Genişletilmiş ve Güncellenmiş 2. Baskı**, Adalet Yayınevi, 2014, Ankara.

YAZICIOĞLU, R. Yılmaz, **Bilgisayar Suçları**, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul, 1997.

YAZICIOĞLU, R. Yılmaz, “Yeni Türk Ceza Kanunundaki Bilişim Suçlarının Genel Değerlendirmesi”, **Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Y. 2005, C. 2, S. 2.

YETİM, Sedat, **Kredi Kartları ve Tüketici Kredileri**, SPK Yayınları, 1997.

YILDIZ, Mehmet Emre, **Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu**, Adalet Yayınevi, Ankara, 2015.

YILMAZ, Sacit, **Türk Ceza Hukuku Sisteminde Siber Suçlar**, Adalet Yayınevi, 2016, Ankara.

YILMAZ, Sacit, “Banka Veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”, **TBB Dergisi**, Y. 2010, S. 87.

YENİSEY, Feridun/Plagemann, Gottfried, **Alman Ceza Kanunu Strafgesetzbuch (StGB) Genişletilmiş 2. Baskı**, 2015, İstanbul, Beta.

YILMAZ, Eyüp, **Türkiye’de Kredi Kartı Uygulaması ve Ekonomik Etkileri**, İstanbul, Türkmen Kitabevi, 2000.